

נחלה בלי מצרים

יוצא לאור על ידי ועד נחלת הר חב"ד

עבר, הווה ועתיד
זיכרונות, עובדות ורגעים מיוחדים
**גיליון חגיגי לרגל ג"ן שנים
להקמת נחלת הר חב"ד**

16

איך הכל התחיל?
סקירה מיוחדת לרגל ג"ן
שנים להקמת נחלת הר חב"ד

6

ראיון מיוחד עם המרא דאתרא
הגה"ח הרב יצחק יהודה
ירוסלבסקי שליט"א

4

היחס המיוחד של הרבי
לשכונה וההדרכות
בהקמת 'ועד נחלת הר חב"ד'

תושבי שכונת נחל'ה היקרים!

נ"ג שנים עברו מאז נתן הרבי את ברכתו להקמת שכונת נחלת הר חב"ד. נ"ג שנים למילים שהפכו למותג וכאלו המרחפות מעל השכונה; "כאן ציווה ה' את הברכה".

נחלת הר חב"ד היא ברכה לקריית מלאכי כולה.

בעידן בו הסדר העולמי מתרועע צפים חסידי חב"ד מעל כולם. שלוחי הרבי באוקראינה הפכו לסמל של גבורה יהודית שלא נראתה עשרות שנים. רבים ורבות מהם גדלו והתחנכו פה -בנחל'ה של הרבי. מסירות הנפש למען היהודים שנתור תחת האש היא מסירות הנפש שכה איפיינה את שיטת חב"ד לאורך כל הדורות.

התרומה של חב"ד בעולם כולו היא משמעותית עבור העם היהודי, מצילה חיים רוחניים ואף במובן הגשמי. המעורבות החברתית של חב"ד הפכה לשם דבר וגם בקריית מלאכי אנו זוכים לראות את גמילות החסד, את ארגוני הצדקה מידי שבוע ובחגים, גמ"ח לכלות, גמ"ח לתרופות, שפחה ופועה, ועוד כהנה וכהנה ארגונים שמטרתן היא הפצת רוחניות תוך דאגה לגשמיות ולרווחת התושבים.

זכו תושבי הנחל'ה לאחדות מדהימה תחת הנהגתו של הרה"ג הרב יצחק יהודא ירוסלבסקי שליט"א. וי"ר הוועד הרב מרכזי גורודצקי יתן לו ה' בריאות שלמה במהרה וחתנו ממלא מקומו הרב יצחק בליז'נסקי, הרב שבתאי מיכלאשווילי, והרב יעקב קוגרליאק והרב הרצל מימון אשר עושים לילות כימים למען טובת השכונה, יחד עם מ"מ ראש העיר ונציג הוועד הרב בצלאל מזרחי.

ביום חגיגי זה אני רוצה לברך את תושבי ותושבות השכונה בהצלחה רבה בכל העניינים, בבריאות, אושר ונחת מכל יוצאי חלצכם.

שנזכה לראות יחד את מלך המשיח בקרוב ממש

שלכם,

אליהו ללו זהר

ראש העיר

נחלת הר חב"ד או בשמה ביום יום נחלה.

אצל כל חבדני"ק ובמיוחד אצל מי שזכה לגור בה אפילו לזמן קצר, שם השכונה מעורר געגוע, התרפקות וחיוך על השפתיים.

שכונת המלך המייסד ונשיא כל המוסדות עד עצם היום הזה (דבר כמעט חסר תקדים).

נחלת הר חב"ד משלבת חיי יום יום חסידיים, פארברענגענ'ס ושיעורים, ציורים חסידיים ומרא דאתרא שהכל מכלל כל עובר תחת שרביטו.

אשרינו שזכינו להיות חלק מתושבי שכונת המלך, לחיות בה, להתהלך במשעוליה ולפעול למען רווחת אנשיה בגשמיות וברוחניות.

כעת בעומדנו לקראת שנת הג'ן - באתי לג"ני - אנו מסתכלים איך התחילה נחלה ואיך היא מתפתחת, עולה ניצה ומבשילים אשכולותיה בתנופת בניה ועשייה.

כחלק מההתפתחות בגשם וברוח, אנו מגישים בפניכם עלון זה 'נחלה בלי מיצרים' ביטאונה של נחלת הר חב"ד.

ויהי רצון שבעזרת השם בקרוב ממש נזכה להפגש בעיני בשר יחד עם אבינו מלכנו נשיאנו בגאולה האמיתית והשלימה.

חברי הוועד

יו"ר הוועד **הרב מרכזי גורודצקי**

מ"מ יו"ר הוועד **הרב יצחק בליז'נסקי**

הרב שמואל חיים פרנקל

הרב שבתאי מיכלאשווילי

הרב יוסף ארוב

הרב שמואל אליסון

הרב משה מעטוף

הרב אברהם יעקב קוגרליאק

מנכ"ל הוועד **הרב הרצל מימון**

נחלה בלי מצרים

יוצא לאור על ידי וועד נחלת הר חב"ד

עורך: יצחק ויינטראוב

עיצוב גרפי: בועז שרון

הצילום בשער באדיבות הצלם חיים טוויוו

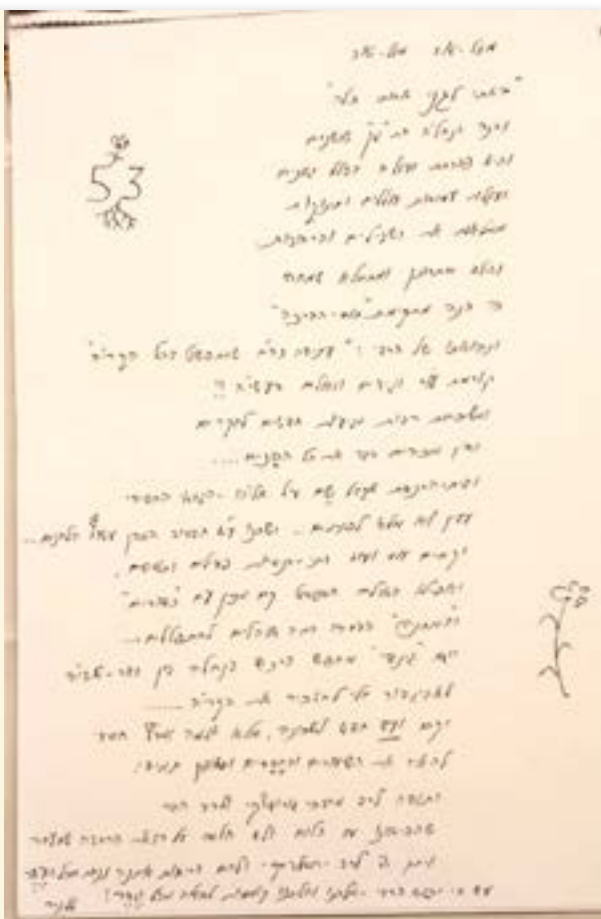
➤ איחולים לרגל

ג'ן שנים

לנחל'ה

מאת הד"ר

ר' טל ניר

דבר מלכות

פנינים לשבת זכור

הרבי עמנו במלחמת עמלק

הכח שממשיך הרבי ע"י תורת החסידות - נמשך וניתן לנו גם עכשיו, ללא שינוי מצדו, וגם אצלנו לא נעשה שינוי שנחשוב שהרבי לא נמצא אתנו, ח"ו, - אלה שהכירו את הרבי במשך שלושים שנות נשיאותו, יודעים, שהרבי לא יעזוב את החסידים שלו שישארו לבדם בשבת פרשת זכור, למשל, כשצריכים להלחם בעמלק...

שבת זכור השי"ת - תו"מ חלק א

העצה לעמלק בלבוש משי - להיות אנשי משה

הזהירות מעמלק צריכה להיות לא רק בשעת העסק במסחה, בשעה שמדבר דברים בטלים רח"ל, או כשנמצא במקום שמחוץ לבית-הכנסת ובית-המדרש, אלא גם כאשר נמצא בכרך מוקף חומה, ובשעת התפלה ולימוד התורה.

צריכים לידע שהיצה"ר הוא אומן במלאכתו, חכם וערום, ו"כך אומנתו של יצה"ר וכו'", וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בשם אביו שלפעמים מתלבש היצה"ר באיצטלא של משי ("אין אַ זיידענע זופיצע"), ומדבר באופן המתאים למי שלובש איצטלא של משי, היינו, כמי שנמצא בכרך מוקף חומה...

... ומזה מובן שהיצה"ר יכול להתגנב ("אַריינכאַפן זיך") גם בשעת התפלה ולימוד התורה, ולגרום שיהי' לו רגש של גאווה, "יתהלל חכם בחכמתו... עשיר בעשרו", בחשבו שזוהי החכמה והעשירות שלו - אע"פ שהאמת היא, ומובן גם בשכל, שזקוק הוא לעזר של הקב"ה, "אלמלא הקב"ה שעוזר לו אינו יכול לו", שהרי "כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו", וכיון שחושב את עצמו ל"גדול", הרי מובטח לו שיצרו גדול ממנו, היינו, שגדלותו של היצר היא יותר מהגדלות שלו!

ולכן, גם בהיותו בכרך מוקף חומה צריך להזהר שלא ליתן אחיזה לעמלק שענינו חוצפא בלי טעם, ומ"מ באים ממנו כל השבעה מדות רעות.

וכאמור, העצה לזה היא - לא ע"י ענין של הבנה והשגה, אלא דוקא ע"י ההנהגה ד"אנשי משה", באופן של ביטול, "ונחנו מה", בדוגמת משה שהי' "עניו מכל האדם אשר על פני האדמה", היינו, שענין הביטול והענוה צ"ל לא רק כלפי ראש-ישיבה נוסף, רב נוסף, גאון נוסף או מאריך בתפלה נוסף, אלא כלפי "כל האדם אשר על פני האדמה": כל יהודי שפוגש בו - רואה מיד שיש לו מעלה לגביו, ואין לו ספק בכך שאילו הי' יהודי זה מקבל את הכחות והעזר מלמעלה שניתנו לו, הי' פועל הרבה יותר ממנו.

זוהי ההתעוררות שלוקחים מימי הפורים - לבטל את המציאות דעמלק ע"י תנועת הביטול ד"ונחנו מה", ועי"ז חוגגים את השמחה

דפורים באופן ד"עד דלא ידע", וממשיכים את השמחה דימי הפורים על כל הזמנים וכל המקומות - שבכל מקום שבאים נעשה "ונהפוך הוא", "ורבים מעמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד היהודים עליהם", היינו, שכל הענינים שיהודי צריך כדי שיוכל לחיות חייו כיהודי, גם ענינים אלה שעדיין אינם יהודיים ("זיי זיינען נאָך ניט אידיש") הרי הם מתייהדים ("זיי ווערן אידיש"), ועוזרים לו בתכלית בריאותו, לשמש את קונו, ובודאי שמתבטלים כל ההעלמות וההסתרים, ועד שאפילו "בית המן נתתי גו" לעשות בו כרצונו.

ותיכף ומיד באה הגאולה השלימה - שכן, אע"פ שברגע שלפנ"ז נמצאים במעמד ומצב ש"אכתי עבדי אחשוורוש אנן", הרי, כללות העבודה דפורים היא באופן שברגע אחד נעשה "ונהפוך הוא" מן הקצה אל הקצה, וכמו כן מתהפך גם הענין ד"בעתה אחישנה", אשה, בין אם תהי' ההתחלה באופן ד"אחישנה" או באופן ד"בעתה", הרי זה נעשה באופן ד"אחישנה", שבאה "תשועת הוי' - גאולה שלימה - כהרף עין".

משיחת פורים ה'תשט"ו - תו"מ ח"ג

"הרבי אמר ביחידות: כדאי שלנחלה יהיה 'ועד'"

מי ניהל את ענייני הנחלה בשנים הראשונות? מי יזם את הקמת 'ועד נחלת הר חב"ד'? מה השיב הרבי ליו"ר הועד הרב גורודצקי בעת שחשב להתפטר? • מסמך מיוחד על היחס המיוחד של הרבי לשכונה ועל ההדרכות בהקמת 'ועד נחלת הר חב"ד' • מענדי קורטס

כך שבוע עבדתי במשמרת הימים ובשבוע הבא במשמרת הלילות וחוזר חלילה. אבל הרבי ביטל את החששות שלי ואמר לי בחיך רחב: "וועד זאגט זיך אפ פון א זעלכע זאקן?!". מי מתפטר מדברים כאלה?! כלומר שבמקום לחשוב על עזיבת התפקיד עליי לשמוח על הזכות שנפלה בחלקי.

"בהמשך שאל אותי הרבי משהו בנוגע להתקדמות הבנייה של השיכונים והמוסדות בשכונה וענייני שאת כל העניין הזה מנהל הרב אפרים וולף. והרבי אמר - יש לו די עבודה, והוועד צריך לנהל את כל ענייני נחלת הר חב"ד. והרבי הוסיף ואמר: תתייעץ עם מי שתרצה, אבל את ההחלטות צריך לקבל ועד נחלת הר חב"ד.

"ולעניין חוסר הזמן שלי, הרבי אמר שעליי למצוא מזכיר לוועד. הרבי אפילו

ומיד כינס כמה מתושבי הנחלה, ואני הקטן בתוכם, וכך קם הוועד. ואם יש ועד, צריך שיהיה גם יו"ר הוועד. החברים אמרו כי מאחר שבעת מגורי בכפר חב"ד הייתי חבר הוועד תקופה מסוימת, יש לי כבר קצת ניסיון בפעילות ציבורית ולכן כדאי שאני אהיה היו"ר. כיוון שחבריי והרב ליס הפצירו בי, הסכמתי וכך זה נשאר."

חיזוק מהקודש פנימה

במהלך השנים חשב הרב גורודצקי, כמה וכמה פעמים, להתפטר מתפקידו. באופן קבוע עווד אותו הרבי שוב ושוב שלא ישית ליבו לכל מבקריו וימשיך בפעילותו למען השכונה.

"היה זה זמן קצר אחרי המינוי שלי לתפקיד", סיפר הרב גורודצקי. "נסעתי לרבי. כנראה הייתה זו נסיעה לתשרי תשל"ג. ביחידות דיווחתי לרבי על הקמת הוועד ועל כך שבחרו בי ליו"ר והוספתי שלאמיתו של דבר אינני יודע אם אני האיש המתאים לכך, בעיקר בגלל חוסר הזמן לעסוק בענייני השכונה כפי שהתפקיד מחייב. באותם ימים העבודה שלי מלבד הוועד הייתה אינטנסיבית מאוד, עד כדי כך שעבדנו במשמרות גם בלילות. התורנות בעבודה שלי הייתה

חביבות מיוחדת רחש הרבי לנחלת הר חב"ד - השכונה שהוקמה על שמה של אמו הרבנית חנה ע"ה בחורף תשכ"ט, השבוע לפני חמישים ושלוש שנים. בצעד נדיר שיגר הרבי לנחלה שני ספרי תורה בימיה הראשונים, ומאז במרוצת השנים ליווה ביחס קרוב ובמענות מפורטים את התפתחות השכונה ושגשוגה. מי שזכה לראות מקרוב, לא אחת, את היחס המיוחד של הרבי לשכונה הוא הרב מרדכי גורודצקי, המכהן כיו"ר ועד השכונה במשך שנים רבות.

הוועד הוקם בשנת תשל"ב. "באותה שנה", סיפר הרב גורודצקי בראיון שהעניק לפני מספר שנים לשבועון 'כפר חב"ד', "היה הרב ישראל ליבוב, מנהל צעירי חב"ד, ביחידות אצל הרבי, ובין הדברים ביחידות אמר לו הרבי שכדאי שבנחלת הר חב"ד יקום ועד מטעם השכונה, בדומה לכך שבכפר חב"ד יש ועד מטעם התושבים. הרב ליבוב שגר בכפר חב"ד סיפר לי שבתגובה הוא שאל את הרבי כיצד עניין זה שייך אליו, והרבי ענה לו - טוב שתדע על כך.

"עם שובו לארץ מאותה נסיעה לרבי, סיפר על כך הרב ליבוב לרב ליס. הרב ליס קיבל את ההוראה של הרבי ברצינות

הרבי הסביר שהמיוחד ב'הר' הוא שהוא נראה למרחוק, וכך צריכה להיות השכונה מקום שהתושבים בו משמשים דוגמה חיה וכך הם משפיעים על כל סביבתם כמו מגדלור גבוה המאיר למרחקים.

מונה כממלא מקום יושב ראש ה'ועד'. הרב הרצל מיימון מונה לכהן כמזכיר ה'ועד'. חתנו של הרב ירוסלבסקי, הרב יעקב קרוגליאק, הצטרף אל חברי הוועד הוותיקים - הרב משה מעטוף, הרב שמואל חיים פרנקל, הרב שמואל לוי, הרב יוסף ארבו, הרב שמואל אליסון והרב שבתי מיכאלשווילי.

על החביבות הגדולה שהראה הרבי לתושבי הנחלה, נהג לספר הרב גורודצקי: "חסידים אומרים שהשם 'נחלת הר חב"ד', שראשי התיבות שלו הם האותיות של השם 'חנה', נבחר בידי הרבי מתוך רצון שהכוונה תהיה לכבודה ולזכרה של אמו הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה שנסתלקה בשנת תשכ"ה, שנים אחדות לפני ייסוד השכונה.

"אך יש לזכור ולהזכיר את דברי הרבי עצמו על אודות השם 'נחלת הר חב"ד': הרבי הסביר שהמיוחד ב'הר' הוא שהוא נראה למרחוק, וכך צריכה להיות השכונה מקום שהתושבים בו משמשים דוגמה חיה וכך הם משפיעים על כל סביבתם כמו מגדלור גבוה המאיר למרחקים.

"ויהי רצון שנזכה למלא את השליחות הזו ולעשות נחת רוח לרבי".

של רדיפה? היה מתאים יותר לומר 'לווני' או לשון דומה. התלמיד שתק והחפץ חיים הסביר: לפעמים נגזר על אדם שיהיו לו רדיפות. הרדיפות הללו יכולות להתבטא בשלל דרכים. בעסקים, במשפחה, בפרנסה. דוד המלך בתהלים מתפלל שהרדיפות שלו יהיו ממעשי טוב שלו, אך 'טוב וחסר ירדפוני'. הרב חזקוני סיים את הסיפור, והרב גורודצקי הבין את המסר, וכמוכן נותר בתפקידו. הרב בליזנסקי מספר שהייתה פעם שבנחלה היה אברך צעיר ובעל מרץ שהיה מוכן להחליף את הרב גורודצקי בתפקידו. הרב גורודצקי מצדו היה מוכן לכך וכתב לרבי שאין לו בעיה אם יתחלף. גם האברך כתב לרבי: בתגובה שאל הרבי את האברך: 'האם אתה חושב שיש לך יכולות לנהל את ועד נחלת הר חב"ד?' והדברים מפליאים. לרב גורודצקי לא אפשר הרבי לעזוב את תפקידו על אף שרצה בכך, ואילו לאברך צעיר שהיה מעוניין להחליפו השיב הרבי בשאלה שתכנה כי לא ניתנו לו די הכוחות לנהל את ה'ועד'".

הרחבת שורות

בשנים האחרונות רוענן ה'ועד'. חתנו של הרב גורודצקי, הרב יצחק בליז'נסקי

פירט ואמר - בתחילה תיקחו מישהו לשעתיים ביום ואם יתברר שהוא מתאים, תגדילו את המשרה שלו. עשיתי כהוראת הרבי. נשארתי בתפקיד ועם שובי לארץ חיפשתי מזכיה, וברוך ה' מצאתי את ידידי הרב הבר שהתחיל בתור מזכיר במשרה חלקית ועד מהרה התברר כאדם הנכון במקום הנכון, ויש לו זכויות גדולות בניהול והתפתחות השכונה לאורך כל השנים".

על פעם נוספת שבה קיבל הרב גורודצקי מסר מיוחד שלא לעזוב את תפקידו, מספר חתנו הרב יצחק בליזנסקי: "הרבי אמר לרב גורודצקי באחת הפעמים שבהן חשב להתפטר, שיכנס אל הרב חזקוני. הוא נכנס לחדרו של המזכיר, והרב חזקוני סיפר לו את הסיפור הבא: אחד מתלמידי ה'חפץ חיים' שהיה עסקן ציבורי לשם שמים, מבלי שקיבל משכורת על עבודתו מן הציבור, ספג ביקורות שונות והגיע אל רבו להתיעצות. בעת שנכנס לחדר היה חפת חיים לפני ברכת המזון ואמר את מזמור כ"ג בתהלים "מזמור לדוד השם רועי לא אחסר". החפץ חיים פנה אל תלמידו ושאל אותו: 'מדוע הלשון במזמור הוא אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי? מה זה ירדפוני - המבטאת עניין

המרא דאתרא הגאון הרב יצחק יהודה ירוסלבסקי שליט"א
בראיון מיוחד לרגל שבת יסוד נחלה:

"המטרה שלנו שהרבני ירגיש שנחלת הרב חב"ד זה שלו"

הרבי רוצה ודורש שישמרו על ציונה החסידי של השכונה • חשיבות מאד גדולה לשמור על אחדותה של השכונה • כל תושב בשכונה צריך להשתתף בשיעורי תורה בקביעות דבר שמביא ברכה בבית בכל הנושאים • ערב שבת זכור, בו מציינים את שנת הג'ן (53) לייסוד נחלת הרב חב"ד, פנינו לראיון מיוחד עם המרא דאתרא הגה"ח הרב יצחק יהודה ירוסלבסקי שליט"א שמונה על ידי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לרבה של נחלה והיה כבר בשבת הראשונה של נחלה כרב המקום.

איך למעשה מונה הרב שליט"א לכהן כרב בנחל'ה, כיצד הגיע ההוראה?

"לאחר נישואי נהגתי לנסוע מדי שנה לרבי, והנה בשנת תשכ"ח כאשר נסעתי לרבי ונכנסתי ל"יחידות", להפתעתי אני שומע מהרבי כדברים האלו: "דיברתי אתמול עם אביך, וברצוני שתתעסק בדיינות. בכלל, רבנות בארה"ק קשורה משום-מה למחלוקת, משא"כ דיינות. אני יודע את הטעם לכן, אולי משום שישנם הרבה רבנים ומעט דיינים... בכל אופן, בכדי להגיע לדיינות עליך להתעסק גם ברבנות, ולנצל לשם כך את כל הכשרונות".

"היה זה שנה קודם שהרבי הודיע על כוונתו להקים את "נחלת הר חב"ד". יום קודם לכן שהה ב"יחידות" אבי, החסיד ר' משה ע"ה, אף הוא שמע מהרבי דברים בתוכן דומה.

"שבת ארצה, ובהוראת הרבי החלתי להתעניין במקומות שיתאימו לרבנות עבורי. קיבלתי מספר הצעות, וכולן הועברו ישירות למזכירות לקבלת אישור מהרבי. הרבי שלל את כולן מסיבות שונות.

"והנה בחודש שבט תשכ"ט הגיע לארה"ק הרה"ח ר' בנימין גורודצקי ע"ה, שנשלח מטעם הרבי במטרה להקים בארה"ק שכונה חדשה שתתאים עבור העולים החדשים שהגיעו באותה תקופה ממדינות גרוזיה, ותספק להם את כל הצרכים הרוחניים הדרושים.

"ר' בנימין גורודצקי הגיע אלי בהצעה לכהן כרבה של השכונה החדשה. עניתי לו שעלי לשאול את הרבי, ואיני בטוח שלזה התכוון הרבי כשהציע לי להתעניין ברבנות, לאחר שהיו כבר כ"כ הרבה הצעות שאותן הרבי שלל.

"כתבתי לרבי אודות ההצעה החדשה, אך הרב חודקוב ע"ה ענה לי שלא אקבל מענה על שאלה זו, ושעלי להחליט על-כך בבחירה עצמית.

"כששמעתי זאת, החלטתי שכנראה ההצעה הזו אינה בשבילי, וכתבתי לרבי שהחלטתי לדחותה. לא עבר זמן רב, ושוב פונה אלי הרב גורודצקי, והפעם מודיע לי שעליו לפגוש אותי בצורה דחופה. קבענו להפגש, אני זוכר שהיה זה במלון "דבורה" בת"א, ובפגישה הזו הוא אומר לי: "שמעתי מעבר-לים שאתה לא רוצה לנסוע לקריית מלאכי... אבל היו רוצים שאתה כן תסע לשם...". למזלי כבר הכרתי

השבת הראשונה שהגעתי לקריית מלאכי היה שבת זכור שנת תשכ"ט, השטח של השכונה החדשה היה אז איזור שומם ביותר ומסביב היה רק חול

את הטרמינולוגיה הזו, ולא הייתי צריך יותר מאשר "מעבר לים", ו"היו רוצים" בשביל להבין שהמדובר ב"הוראה מלמעלה"...

"באותה תקופה התגוררתי בכפר חב"ד, ובתקופת החיפושים אחר המקום לרבנות שאלתי את הרבי האם לטובת משרת רבנות עלי לעזוב את כפר חב"ד. תשובת הרבי היתה חיובית. לכן, כאשר הבנתי מהרב גורודצקי שסוף-סוף יש לי אישור מהרבי, הזדרזנו לארוז את הפקלאות, ועברנו להתגורר בשכונה החדשה שהקים הרבי בק. מלאכי עבור יהודי גרוזיה.

איך הרב שליט"א זוכר את השבת זכור הראשונה בה כיהן כרב?

"השבת הראשונה שהגעתי לקריית מלאכי היה שבת זכור שנת תשכ"ט, השטח של השכונה החדשה היה אז איזור שומם ביותר ומסביב היה רק חול. כל הבתים הבנויים היום במרכז של השכונה, אז טרם עמדו על תילם.

"באותה שבת הגיע לשכונה המשפיע הנודע ר' שלמה חיים קסלמן ע"ה, מכפר חב"ד. היתה זו הוראה מיוחדת מהרבי, שהוא יבוא לשבות עמנו את השבת הראשונה, ויתועד. גם אלינו, התושבים החדשים, היתה הוראה מהרבי בקשר לזה: שלא יפריעו לו במהלך ההתועדות..."

"אותה שבת היתה מרגשת ביותר. לכולם היתה הרגשה שהם חווים חלק מתהליך של היצירה הגדולה.

מה הדברים המיוחדים שהרב זוכר על

הרבי שאל מה אמרתי בנידון, ואחר שהשבתי אמר: "זה שהתערבת בנושא, שיהיה לטובה ולברכה. אולם ברצוני לומר עצה טובה, שמכיוון שפלזני ופלזני הם התושבים שלך, כדאי שלא תדון בזה.

חביבות של הרבי לנחלת הר חב"ד?

"הרבי שלח ב' ספרי תורה לשכונה, כמו"כ שלח הרבי מדי ערב פסח מצות לתושבים. הרבי התייחס במיוחד לשכונה החדשה ואמר להרב גורודצקי: "הגם שנחלת הר חב"ד תהיה יותר גדולה מכפר חב"ד, בכל זאת יש לראות שיחלקו את המצות שווה בשווה.

היו הוראות מיוחדות שהרב זוכר?

"ה"יחידות" הראשונה אצל הרבי, לאחר שנתמנתי לרב בשכונה החדשה, היה זה כעבור שנה מאז הגעתי לגור בנחלת הר חב"ד, היה זה לקראת "יו"ד שבט", בשנת תשל"ל, במלאות עשרים שנה לנשיאות הרבי. ה"יחידות" נקבעה לאחר י' שבט, וקודם לכן שוחחתי בפרטיות עם הרב גורודצקי, שהודיע לי שלא אתפלא אם הרבי יתייחס למספר דברים הטעונים תיקון בשכונה.

"אני זוכר שר' בנימין סיפר לי אז ששמע שכאשר הרב יעקב יהודה העכט ע"ה חזר לניו-יורק מביקור אצלנו - בנו הרי"י העכט נמנה עם האברכים הראשונים שהגיעו לנחלה - "לא מצא חן בעיניו" אופן שמירת הסדרים בכלל..."

"ואכן, כשנכנסתי ל"יחידות" אמר לי הרבי שהוא רוצה לדבר על הכולל, שכן שמע "שמועות מבהילות" בקשר אליו. הרבי ביקש ממני לדאוג לתקן את המצב, ולהוכיח את האברכים על חשיבות שמירת הזמנים, כשניסיתי ללמד זכות ולומר לרבי ש"עוסקים במבצע תפילין", אמר לי הרבי: "כשיצאתי בקריאה לצאת למבצע תפילין לא היתה הכונה שיש לסגור את החנויות... רק במקום לשבת לקרוא עיתון בצהריים שיצאו למבצעים..."

זכורני שבין היתר אמר: "בעזה"י יהיו בנחלת הר חב"ד 100 משפחות, 200 משפחות, 300 משפחות, 400 משפחות ועוד יותר..."

"בטרם פנה הרבי לזוגתי, הקדים הרבי ואמר שעליה למסור את הדברים באופן של "כה תאמר לבית יעקב" - בלשון רכה... "כשהרחיבו את המקוה התעניין הרבי אצלי בכמה אמורים להסתכם הוצאות ההרחבה. כשנקבתי בסכום מסויים, גבוה, התפלא הרבי ושאל איך הגעתי לסכום כה גדול? ממש היה ניכר שהרבי מודאג מכך, ומנסה בכל אפשרות להקל עלינו. רק לאחר שהסברתי את כל פרטי העלות, קיבל הרבי את ההסבר.

ב"יחידות" אחרת תבע ממני הרבי שיש לפרסם את המפעלים שהוקמו בשכונה, כמו מפעל הטכסטיל של ר' מאיר זיילר. זה היה בשנת תשל"ז, והרבי הפנה אותי למועצת קריית-מלאכי, במטרה לדרוש מהם שיפרסמו כי המפעלים הללו דואגים לפרנסה לרבים מתושבי האיזור.

ידוע שראו חביבות מהרבי לגבי תושבי השכונה...

"היה זה בשנת תשל"ו, בתקופת י' שבט. כשנכנסתי ל"יחידות" וראיתי שעל שולחנו של הרבי כבר מוכנים כל המכתבים שכתבתי בזמן החולף, ועליהן רשומות הערות בכת"ק של הרבי. כן ראיתי שם את כל ה"פדיונות" שהבאתי לרבי מתושבי השכונה. הרבי שאל אותי אם אני רוצה שהוא יענה לכל אחד ואחד בנפרד, או שיענה באופן כללי על כל ה"פדיונות" והמכתבים. שתקתי, והרבי ביקש למסור שכל אלו שלא בדקו את התפילין והמזוזות במשך י"ב החודשים האחרונים, שיבדקו זאת בסמיכות לחודש אדר, ושיהיו בשורות טובות.

"בפעם אחרת ששהיתי ב"יחידות" התעניין אצלי על מצבה של משפחה מסויימת. כשהתחלתי לומר שאני חושב שמצבו טוב, הפסיק אותי הרבי ואמר: "אם אתה אומר שזה טוב, אזי שיהיה יותר טוב..."

"זכורה לי גם פעם בה התעניין הרבי על דבר דיון מסויים שהיה בקשר למוסד מסויים בשכונה, שהיו בזה חילוקי דעות. הרבי שאל מה אמרתי אני בנידון, ואחר שהשבתי אמר: "זה שהתערבת בנושא, שיהיה לטובה ולברכה. אולם ברצוני לומר עצה טובה, שמכיוון שפלוגי ופלוגי הם התושבים שלך, כדאי שלא תדון בזה.

ישנה שמועה על אירוע שמימי שהרבי הזכיר את המרא דאתרא בערב סוכות. מה היה הסיפור?

"שנה אחת בליל סוכות אירע במקווה בנחלת הר חב"ד שאלה הלכתית חמורה, כאשר הדבר הגיע לאזני דנתי בענין ולאחר דיון מעמיק הוריתי את הוראתי בנידון, אולם היה שם אברך ת"ח שטען שפסקתי לא כדן, אולם דעתי היתה איתנה בענין. לאחר מכן התפלתי מעריב והרגשתי התעלות רוחנית מיוחדת שלא כרגיל. והנה במוצאי החג קבלתי כמה טלפונים ובהם מר' בערל קסלמן שבערב סוכות

כאשר הגיע המשלחת של תושבי כפר חב"ד להעניק לרבי אתרוגים מפרדסי הכפר כמדי שנה, שאל אותם הרבי למרבה הפלא: היכן הרב של נחלת הר חב"ד? אולם הם היו בטוחים שהרבי שואלם היכן הרב של כפר חב"ד, ור' זישיא פורטיזן ע"ה הציג את המרא דאתרא של כפר חב"ד הרב טרבניק זצ"ל, אולם הרבי שאלם בשנית היכן המורה הוראה של נחלת הר חב"ד, וכן בשלישית בנוסח אחר היכן המרא דאתרא של נחלת הר חב"ד? עד שלא הבינו כלל את פשר שאלת הרבי שהיתה נראית קצת תמוהה.

"והנה לאחר קבלת הטלפון חישבתי ומצאתי שבדיוק באותם רגעים שהתעורר אצלי השאלה החמורה במקווה בנחלת הר חב"ד, בדיוק באותם רגעים שאל הרבי אודותי באופן פלאי.. עד שהבנתי שהרבי רצה ללוות אותי ולסייע בעדי שלא יצא מכשול בהלכה תחת ידי, וכך סייע לי ממקום מושבו בארה"ב בכוחו השמימי לפסוק לאמיתה של תורה בסייעתא דשמיא.

"סיפור מעניין נוסף, אירע בשנת תשנ"ב, בשנה זו הייתה בצורת גדולה ושר החקלאות דאז מר רפול עמד לסגור את ההשקיה לגינות. באחד המכתבים לרבי כתבתי לו בסוף הדו"ח שנציגי רשויות פנו אליו וביקשו ממני שאכתוב לרבי על הבצורת הקשה בארץ. תקופה קצרה לאחר שכתבתי זאת לרבי, החלו לרדת גשמים בכמויות שכמותם לא זכור עד השנה האחרונה, כאשר נאלצו לפתוח את סכר דגניה בכינרת.

איך הרב רואה את מצב השכונה כיום שנתיים לאחר הקורונה שהמוסדות ובית הכנסת היו סגורים והיה בלבול רב באנ"ש?

"ב"יחידות" אחרת תבע ממני הרבי שיש לפרסם את המפעלים שהוקמו בשכונה, כמו מפעל הטכסטיל של ר' מאיר זיילר. זה היה בשנת תשל"ז, והרבי הפנה אותי למועצת קריית-מלאכי, במטרה לדרוש מהם שיפרסמו כי המפעלים הללו דואגים לפרנסה לרבים מתושבי האיזור

דבר ראשון צריך הכל לחזור לקדמותו ויותר מכך בהוספה גדולה. הציבור והתושבים צריכים לחזור לבתי הכנסת, לשיעורי התורה להתוועדויות שלא רק שיהיה כמו בעבר אלא הרבה יותר. ובכלל חשוב להדגיש ולעורר שכל אברך וחסיד המתגורר בנחלה ילך לשיעורי תורה קבועים. האשה צריכה לעודד את הבעל ללכת לשיעורי תורה כי זה הדבר שמביא ברכה בכל העניינים בבית בגשמיות וברוחניות. הרבי אומר שקביעות תורה בכל יום נוגע בנפשות ממש ובכל האויר בבית. ובפרט שאנו נמצאים בשכונה שהרבי הקים צריך להזהר שבעתים לנהוג כפי רוח הבעל הבית של המקום שזה הרבי. לדאוג שהבתים יהיו בתים חסידיים שהצביון בשכונה תהיה צביון חסידי אם בצניעות ובטהרה, להקפיד אך ורק לקנות בחנויות מהודרות ולא להקל בזה ח"ו, ובפרט בשנת השמיטה. יש כאן בשכונה ברכות של הרבי לכל תושב ותושב כפי שהרבי כתב במכתבים הראשונים שהברכות זה גם לתושבים שבעתיד, ועלינו החובה לשמור על כך. המטרה שלנו שהרבי ירגיש שנחלת הר חב"ד זה שלו, וזו אחריות וזכות של כל אחד ואחת מהתושבים.

זה לא סוד שבשנים האחרונות נחלה מתרחבת ומכל הארץ מגיעים תושבים חדשים.

בהחלט זה דבר מבורך וצריך לראות שהאחדות והאווירה של נחלה תישמר. כידוע היחידות בחודש חשוון תדש"מ שהרבי אמר לתושבי נחלה על אחדות ברכה והרבי אמר שאת ההמשך הוא לא רוצה לומר "לא יעלה ולא יבוא", כלשונו של הרבי. חייבים לשמור מכל משמר על אחדות בשכונה אהבת ישראל שתורגש בין התושבים, שתהיה אוירה כפי שהרבי דרש מחסידים. זה הנחת הגדול שאנו יכולים לעשות למייסד השכונה כאשר אנחנו נשמור על המקום הקדוש הזה בטהרה ויוכלו לומר ראו גידולים שגידלתי. הרבי השקיע כוחות בלי גבול בנחלת הר חב"ד ותפקידנו לנצל את הכוחות לדברים ועניינים שבקדושה ולביסוס נחלת הר חב"ד. זה עצמו כפי שהרבי הבטיח שתהיה ברכה במקום.

אני רוצה לאחל לנחלה שתזכה להתרחב ולהגדיל תורה ולהאדירה בכל המובנים, וזנכה תיכף ומיד לקבלת פני משיח ומלכנו בראשנו.

למען התושבים

בשמחות ובשעת עצב, בלידות ולקראת חתונות: נחל'ה, הידועה באכפתיות הגדולה שיש בין תושביה, התברכה בשורה של מיזמים קהילתיים יצאנו לסקור את חלקם

תחומי העזרה: כל מה שחולה צריכה. ניקיון, בישול, שמרטפות, השתתפות בנסייעות לבתי רפואה, עזרה בתרופות יקרות ועוד.
ה'אני מאמין': בארגון היד תמיד מושטת לעזרה להיטיב לאם ולמשפחה כשהבריאות אינה במיטבה עד לבריאות איתנה.

למען החתנים והכלות

תן יד

הקמה: לפני למעלה מ-24 שנה. **תחומי עזרה:** שמלות לכלה, האימא והאחיות, כאשר ההתחייבות היחידה היא להחזיר את השמלות שלמות ואחרי ניקוי. כמו כן ארגון נותן נדוניה לחתנים והכלות הכלל סט נרחב של דברים ומוצרים לבית החדש.

ה'אני מאמין': נתינה מכל הלב - ובשמחה.

מלבד כל אלו, השכונה גדושה בארגונים של פעילות חסידית, חסד וגמ"חים, המופעלים בהתנדבות גמורה, והנה כמה מהם: הגמ"ח תרופות הוותיק המנוהל על ידי גב' לאה לרנר. קופת מזון - איסוף מוצרי מזון על ידי תלמידות בית הספר וחלוקה לנזקקים, סלי מזון על ידי ועד נחלת הר חב"ד בשיתוף פעולה עם כולל חב"ד, חלוקת תלושי קניה לקראת החגים על ידי ועד נחלת הר חב"ד יחד עם כולל חב"ד, עזרת אחים - חלוקת מצרכי מזון לקראת החגים וגמ"חים להלוואת כספים, גמ"ח לאביזרי כלה, ועוד ועוד. ואילו לילדים יש פעילויות שונות במסגרת - ישיבת ערב, אבות ובנים, צבאות השם, פנסאים, בת מלך, אחות התמימים, תהילים בשבת מברכין לבנים בבית הכנסת ולבנות בבית ספר ועוד ועוד.

בעז"ה בעלונים הבאים נסקור בהרחבה את פעילות שאר האירגונים.

יום הצלת הרבי והרבנית. **תחומי עשייה:** העצמת האישה מאז שהיא מתחתנת ועד שהיא מחתנת, הכל סביב נושאי הבית היהודי. פעילות הארגון כוללת שיעורים שוטפים, ימי העצמה, פרויקטים מעת לעת, כדוגמת הפרויקט המתקיים כעת בשם "טטהרו לכם", סביב נושאי טהרת המשפחה.

בארגון משתתפות מאות מנשות הקהילה. כל אישה צעירה שבנתה את ביתה מוזמנת לקחת חלק פעיל בארגון. **ה'אני מאמין':** רבי, אמת ואהבת ישראל. אלו העקרונות שקבע הארגון תחת ובהדרכת המרא דאתרא הרב והרבנית ירוסלבסקי שליט"א.
נחלית ועדיין לא נרשמת?
054-5246078

לזכר התינוק

ביקור חולים

הקמה: הכל התחיל כשנולד לגברת נאוה מרום תינוק עם מום לב קשה וכעבור זמן קצר נפטר. הם היו זוג צעיר עם חמישה ילדים והתרוצצו בין בתי רפואה ללא רכב. במוחה של מרום התגבשה החלטה: חייב להיות ארגון מסודר שיעזור למשפחות הצריכות סיוע בעת מצוקה בריאותית. בשנת תשמ"ח נפטרה הרבנית חיה מושקא וכעבור שנה הכריז הרבי על הקמת ארגונים לעילוי נשמתה. בז' אדר באותה שנה, עשתה הרבנית ירוסלבסקי שתחי' ערב לנשים ובו הכריזו על מספר ארגונים חדשים בשכונה. שם הכריזה מרום על הקמת ארגון 'ביקור חולים', שנקרא על שמה של הרבנית ולזכרו של התינוק. ימי ההתחלה היו מאתגרים. מקום וחברתה פייגי וולף עברו מדלת לדלת ואספו כסף כדי לשלם לעוזרת שתעזור לאישה ששכבה חולה בביתה. בהמשך הוקם הארגון בצורה ממוסדת.

למען היולדות

שפרה ופועה

הקמה: שפרה ופועה בנחלה, הוקם כאשר הרב חודקוב מזכירו של הרבי הורה על כך לר' מרדכי גורודצקי, בעת ששהה בבית חיינו, ובימים הבאים, יו"ר הועד קיבץ כספים בקראון הייטס, ועם הגעתו לארץ הקודש, דאג להקמת שפרה ופועה בנחלת הר חב"ד.

תחומי עשייה: הארגון דואג לארוחות חמות ליולדות, לעזרה בניקיון הבית בתקופת הילדה, ל'בייביסיטר' שתשמור על הילדים. לארגון נשים בהתנדבות מלאה המפעילות 'משחקיה' לילדים בשם 'משחקיית שניאור'. בנוסף מפעיל הארגון מועדון ליולדות, אליו מגיעות יולדות עם התינוק הקטן שלהן להתרעננות. כל יולדת מקבלת עוגה ומארז מיוחד לשבת שלאחר הלידה.

ה'אני מאמין': "המשפחה שלי בנחלה".

למען הנשים

נשי חב"ד

הקמה: הרבי הקים את הארגון בשנת תשי"א, בתחילת נשיאותו, וכאשר הוקמה נחל'ה בשנת תשכ"ט - הוקם הארגון. **תחומי הפעילות:** כל הפעילויות לנשים. שיעורים, ערבים ואירועים שונים. כיום הפעילות כוללת בין היתר שיעורים על טהרת המשפחה, על תניא ועל פרשת שבוע. בנוסף מתקיימים אירועים לפני כל חג ויומא דפגרא עם תכנית עשירה. **ה'אני מאמין':** מכתבו הראשון של הרבי לנשי ובנות חב"ד.

מהחתונה ועד חיתון הילדים

נשי חב"ד הצעירות

הקמה: לפני כשש שנים, בכ"ח סיוון,

ההלכה של נחל'ה

מה ענה הרבי כשאמרו לו שחושבים לסגור את הנחל'ה? מהו המסר המרכזי של המד"א דקהילתנו בנוגע לכולל? איך מסכם הרה"ג שמואל כהן את השנתיים האחרונות בכולל?

כולל ע"פ הוראת הרבי היה ברור ששני דברים הולכים לקרות, 1. הקהילה לא תיסגר. 2. הכולל ימשיך לפעול כעמוד התווך של כלל הקהילה.

ובכל זאת? לאורך השנים הכל הלך חלק?

לאורך השנים היו הרבה קשיים והרבה משברים. אבל אנחנו הרי חסידים של הרבי ואנחנו לא מרימים ידיים כל כך מהר. העובדה שהכולל היום מתפקד ופעיל ובאופן של צמיחה והתרחבות זה הכוח של הרבי וזו הזכות של תושבי הקהילה.

מה בפועל המצב בימים אלו בכולל, ומה היקף פעילות הכולל?

לפני כשנתיים היו רגעי משבר וסכנה קיומית לכולל ובעקבות פניה של המד"א הרב ירוסלבסקי בשיתוף 'קרו מרומים' לר' שאול בן שחר ור' שעיה זיילר הם נכנסו לתמונה ובשנתיים האחרונות יש לנו תנופה מאד גדולה בכולל.

וזה המקום באמת להודות להם ו'לקרן מרומים' על ההירתמות והאחריות שלקחו על עצמם.

יש לנו מספר עצום של אברכים, 30 אברכים שיושבים ושוקדים על התורה. כל האברכים שנמצאים כיום לומדים במסלול של מבחנים לרבנות (היכל שלמה).

האברכים מקבלים מילגה חודשית

ומחזיקים את השכונה:

בהחלט ראוי להתמקד בדברים החשובים באמת. כל תושב שחי בקהילה צריך לדעת ולזכור מאיפה בעצם הכל התחיל ומהו המוסד הראשון של הרבי בעיר שכמובן נותן את הכוח ומייצג את הקהילה שלנו.

אז מאיפה בעצם הכל התחיל?

כשהקימו את נחלת הר חב"ד המוסד הראשון שהרבי הקים בעיר היה כולל אברכים, מוסד של הרבי תחת הנשיאות של הרבי. זה היה הגרעין הראשון של הקהילה ומזה הכל התחיל.

כשרבו המניעות והעיוכובים בשכונה ובהקמת הקהילה, היה חשש אמיתי של סגירת הקהילה, זה משהו שהיום קשה להבין אבל בתקופות ההם שום דבר לא היה וודאי ובפרט קהילה חדשה במקום חדש זה היה משהו שמאד מאד קשה להחזיק. כשהגיעה התשובה מהרבי שלא ייתכן לסגור את הקהילה כי הקימו פה

בימים הקרובים נציין את ה'יום הולדת' הג"ן של השכונה שלנו 'נחלת הר חב"ד' ניסינו לחזור אחורה בזמן לבסיס של הקהילה ולהתמקד במוסד הראשון של הרבי בעיר, כולל האברכים 'אהל חנה' שהוקם ע"פ הוראה של הרבי ונמצא תחת ה'נשיאות' עד היום.

את הדברים הבאים שמענו מהרב המד"א דקהילתנו, אב"ד ומזכיר ב"ד רבני חב"ד, הרב יצחק יהודה ירוסלבסקי שליט"א:

צריכים לדעת שכשמדברים על הכולל בנחל'ה מדברים על הבסיס והגרעין הראשון של השכונה והקהילה שלנו.

כשהתעוררו קשיים ניכרים בתחילת דרכה של נחל'ה והרב בנימין גורודצקי ז"ל שאל את הרבי אולי יש מקום לחשוב לסגור את 'נחלת הר חב"ד' הרבי השיב: ומה יהיה עם הכולל? ואם כן מובן גודל החשיבות של הכולל שהוא המוסד הראשון והיסוד של הרבי בעיר וברור שזה נוגע לכל אחד ואחד מהקהילה.

...

שוחחנו עם ראש הכולל על חשיבות הכולל, האתגרים, וההתפתחות בשנתיים האחרונות -

אנחנו מציינים בימים אלו את 'יום ההולדת' של הנחל'ה וחשוב להתמקד בדברים החשובים באמת שמייצגים

יש לנו מספר עצום של אברכים, 30 אברכים שיושבים ושוקדים על התורה. כל האברכים שנמצאים כיום לומדים במסלול של מבחנים לרבנות.

אצל רובנו ההיגד 'נחלת הר חבד'
מעלה באסוציאציה את רחוב ירושלים
כשדמויות חסידיות מתהלכות בו.
וכש'שמחת בית השואבה' ו'ל"ג
בעומר' מוזכרים באותה נשימה, ישר
מצטיירת דמותו של הרב בומי או בשמו
המלא - הר' אברהם מענדל פרידלנד.
איש שהוא מוסד

**המסר הוא מאד פשוט. הכולל
בנחלת הר חב"ד הוא הלב
הפועם של הקהילה. זה המוסד
הראשון של הרבי בעיר וזה
הבסיס שממנו הכל התחיל.**

מכובדת מאוד שמאפשרת להם להיות
שקועים בתורה כפי שרצה הרבי.
ובנוסף לזאת יש לנו רשימת המתנה של
אברכים נוספים שמחכים להיכנס לכולל.
**בתור ראש הכולל, איזה מסר הרב רוצה
להעביר לקהילה?**

המסר הוא מאד פשוט. הכולל בנחלת
הר חב"ד הוא הלב הפועם של הקהילה.
זה המוסד הראשון של הרבי בעיר וזה
הבסיס שממנו הכל התחיל.
כולנו יודעים שהכל מתחיל ומבוסס
על התורה הקדושה וע"י הוספה וחיזוק
המוסדות של הרבי נזכה להתגלות הרבי
במהרה וימינו אכי"ר.

שכונה מיוחדת במינה בנה הרבי
"בעשרה"
והיום היא הכתר והיא הברכה!
ובתוכה שתל אנשים מיוחדים
שבחבורה!...
אחד יחיד ומיוחד שבהם ובהטעמה
מארגן, מפעיל ועם יוזמה מדהימה
את ההתוועדויות, כינוסי ילדים
ושמחת בית השואבה
מלמד כל יום בכלל ערב בהתמדה
ומפרסם "חיבורים" לתורה כולה
מפעיל את כל הילדים בימים מיוחדים
ובשגרה

פסוקים, שירים, דברי תורה מתאימים
ובתהלוכת ל"ג בעומר מתעלה
"לגבהים" מופלאים
נותן ברכות "ויין קדוש" לאלפים!
בסיום התפילה - מוזיקת שמחה
לריקודים.
במוצאי שבת מלווה מלכה מיוחדת
ומלא סודות
ועם כל זה הוא נשאר צנוע פלאים
ונחבא אל הכלים....
יאריך ה' שנותיו בטוב ובנעימים ויצעד
בשורה

ד"ר טל ניר

בתי הכנסת שאל נחלה

לנשים, ישיבת ערב מתקיימת בו לצעירים. בנוסף מתקיימים בו פעילויות של 'אבות ובנים', של תנועות נוער ופעילויות בלי שיש.

התוועדות

ההתוועדות של תושבי נחלת הר חב"ד מתקיימות בבית כנסת המרכזי, הן בימי דפגרא והן בתאריכים נוספים. 'ועד המוסיפין' בראשות הרב בומי פרידלנד, וכן 'ועד נחלת הר חב"ד' מסייעים בארגון ההתוועדות והפעילויות לאורך השנה.

מרכזי אן יחס אישי

אמנם בית הכנסת המרכזי כשמו כן הוא, מרכזי, אולם יחד עם זאת דואגים לתת בו מקום אישי ופינה חמה לכל אחד מהמתפללים. ביטוי בולט לכך הוא המניינים הרבים המתקיימים בו בכל שבת. הנה מרביתם על קצה המזלג:

המניין המרכזי - בראשות המד"א הרב ירוסלבסקי. מתחיל בכל שבת בשעה 10:00. קודם שמתחיל מתקיים שיעור חסידות. התפילה עצמה נעשית במתינות ובשילוב ניגונים שונים בהתאם למסורת. **מניין לצעירים** - למטה בהיכל 'זיילר שול'. מתחיל בשעה 10:45.

מניין חב"ד מוקדם - מתקיים בקומת הכניסה ומתחיל בשעה 9:00.

מניין אברכים - למטה במקלט ובו מתפללים בעיקר אברכים.

מהם נמצא בבית הכנסת המרכזי ובו קוראים ביומא דפגרא. הברכות של הרבי חלות בוודאי על כל אחד מתושבי נחלת הר חב"ד.

אנן שואבת

הנה על קצה המזלג הצצה למתחולל בבית הכנסת. ביום חול מי שיכנס אליו יפגוש מתפללים מכל גווי הקשת. פסיפס המבקרים בבית הכנסת המרכזי מגוון וכולל חסידים הדורים, תושבי השכונה, לצד יהודים ספרדים ובעלי 'כיפות סורגות'. גם אורחים רבים פוקדים את המקום. כולם נהנים ממגוון שירותי בית הכנסת.

שיעורי תורה

בית הכנסת הוא לא רק מקום תפילה אלא גם בית מדרש. בין כותלי בית הכנסת מתקיימים שיעורים רבים במגוון תחומים ובעבור כל סוגי הגילים. נגלה, חסידות, הלכה. מוסרים אותם מספר רב של מרצים. מלבד זאת רבים מתושבי השכונה לומדים בחברותות סביב השעון בבית הכנסת. בשעות הערב מתקיים במקום 'כולל ערב'. גבאי בית הכנסת דואגים לכיבוד קל, שתיה חמה וקרה לרווחת המתפללים.

פעילות לכלל האוכלוסייה

בית הכנסת משמש לא רק כמרכז מרכזי למבוגרים, אלא משמש בכל יום גם לפעילות חינוכית לכלל האוכלוסייה ופלח הגילים בשכונה. שיעורי תורה מתקיימים בו

בית אליהו המרכזי

ר' פיני מנדלזון

בית הכנסת המרכזי. ציר החיים של נחלת הר חב"ד. מרכז ההווי הקהילתי. המתחם שמנקז אליו את כל מה שקורה בשכונה שבה צווה השם את הברכה. הוא פעיל ושוקק חיים בכל ימות השבוע ובכל שעות היממה. עד לפני שנים לא רבות, במיוחד, הוא היה היחיד, אולי כמעט היחיד, בכל השכונה לכלל הציבור. אבל נחלה התפתחה ועמה בתי כנסיותיה. גם תקופת הקורונה הביאה בכנפיה מניינים מקומיים קטנים יותר שנפתחו. אבל הייחודיות של בית הכנסת המרכזי נשמרה. אי אפשר לספוג מן ההווי של נחלה בלי הסתופפות בבית הכנסת.

בין קירותיו, ההיכל הגדול למעלה והחדרים הרבים בקומת הכניסה - שבעשור האחרון שינה את פניו והתרחב במידה ניכרת, מתקיימות ההתוועדות של המרא דאתרא הרב יצחק יהודה ירוסלבסקי שליט"א בשבתות, בו נערכות ההתוועדות המרכזיות, סמוך לו שוכן המקווה המרכזי, שלקראת י"א ניסן יפתח במשכנו החדש. נחלה היא בית הכנסת, ובית הכנסת הוא נחלה. משם הכל מתחיל ומשם הכל מתפתח.

בית הכנסת הוקם בברכתו של הרבי. הרבי אף שיגר ספרי תורה לנחלה, ואחד

הגבאים דואגים לכלל המניינים לקידוש ולמקום נקי ומסודר. "המטרה", אומרים גבאי בית הכנסת, "שכל אחד ירגיש בבית במקום זה".

ניתן עוד לכתוב רבות על כל הפעילות הרבות. לא ניתן שלא להזכיר בהזדמנות זו את הגבאי המסור, הרב אליהו וולוביק ע"ה, שהלך לעולמו בשכנה האחרונה. הרב וולוביק ובית הכנסת היו חד הם. במשך עשרות שנים מסר את כל כולו למען בית הכנסת, סדרו ולמען המתפללים. בשנה האחרונה, בהוראת המרא דאתרא, נקרא בית הכנסת על שמו, 'בית אליהו'. והמקום לשם לתהילה ולתפארת.

בתי כנסת ומנייני חצרות סקירה חלקית

בית הכנסת חמ"ה

החמה של נחלה

ר' יוסף יצחק ניסילעוויטש

בחנוכה תנש"א, בברכתו של הרב, הוקם בית הכנסת חמ"ה. היה זה באמצעות במכתב מיוחד ששיגר הרב ודולר לברכה, לאחר שהארגון בניהולו של הרב משה ע"ה ניסילעוויטש צירף לפעילות העניפה עם עולי רוסיה את החסיד הלבבי הבלתי נשכח הרב שלום דובער ע"ה גורליק.

מאז עברו בקהילתנו מאות רבות של עולים, שקבלו את מלוא תשומת הלב וההדרכה בשלבי הקליטה בארץ, בגשמיות וברוחניות. כיום לצערנו רבים מהם כבר עברו לעולם שכולו טוב וחלק נכבד מהם עברו לערים אחרות. וכך, הפך בית הכנסת נהפך לאבן שואבת גם לישראלים בעקבות האווירה.

התפילות ב'חמ"ה' מתקיימות בשילוב ניגונים חסידיים, באופן המזכיר במעט את תפילת החסידים ב"עבודה". לילדים מיועד מקום מיוחד בתפילה. הילדים מלווים את התפילה בשירה ומקבלים פרסים וכרטיסי הגרלה. מי שמרכז את הפעילות עם הילדים הוא הרב צבי טסלה. עוד דברים מיוחדים אצלנו: דרשה מרתקת של הרב אלחנן נחמנסון לפני קריאת התורה, שיעור שווה לכל נפש

של הרב אברהם יצחק בראך בסעודה שלישית, שיעור בצורה קלילה בהלכה מפי הרב דביר גולד לפני תפילת מנחה בשבת ושיעור תניא מעניין לנשים אחת לשבועיים מפי ר' יוסף יצחק ניסילביץ'. לאחרונה מתקיימות גם התוועדויות בכל שבת מברכים, גם לנשים וילדים.

והכי חשוב - שמשתדלים מאד לקבל בסבר פנים יפות כל אחד. גם אם הדעות שונות ומגוונות. ובעזרת ה' באחדותנו כמטרתו של נחלת הר חב"ד נפעל את התגלות הרבי נאו ממש.

'תפארת אליעזר'

שכונת נחלת מנחם

ר' שניאור גרופינקל

בית הכנסת חב"ד 'תפארת אליעזר' נבנה בידי הרב בעז לרנר ע"ה בשדה רחוק מכל בניין. כיום, בצל ההתפתחות הגדולה בקריית מלאכי, הוא נמצא באזור סואן ורווי משפחות.

'תפארת אליעזר', או כמו ששגור בלשון רבים "בית הכנסת של בעז", מקפל בתוכו בית כנסת תוסס, לצד מקווה מתוחזק היטב, ומשמש בפועל כחממה חסידית מחבקת וחמה.

במתפללי בית הכנסת ניתן לראות מיקרוקוסמוס של נחלת הר חב"ד כולה. בית כנסת משמש קהל מגוון שמוצא בו בית משולש של תורה, עבודה וגמילות חסדים. כמו נחלת הר חב"ד בכללותה המשמשת בית לקהל מכל הסגנונות, תחת הנהגתו של הרב ירוסלבסקי.

כשנכנסים לבית הכנסת מיד מרגישים את אוירת 770 בפשטות. ארון הקודש, בימת קריאת התורה, ועמוד הש"ץ כולם העתקים מדויקים מ"בית רבינו שבבבל" ומכניסים את הציבור לאווירת הגאולה והחיות של 770. בנוסף, לצד המניינים הרבים מתקיימים שיעורי תורה, חסידות, גאולה ומשיח בבקרים ובערבים במשך כל ימות השבוע.

כל מי שנפשו חשקה בלימוד פרטי מוצא את מקומו בבית הכנסת אודות לספריית ענק מגוונת, ופינת שתיה חמה וקרה לנוחות הלומדים והמתפללים לאורך כל היום.

האווירה החסידית המפעמת בבית כנסת ניכרת במיוחד בשבתות, בהן

מתקיימת אחרי התפילה התוועדות חסידית. בחודש אדר מתקיימים מידי ערב ריקודים כהוראת הרבי, וביומא דפגרא התוועדויות עם מיטב המשפיעים מכל רחבי הארץ.

לצד הפעילות השוקקת חיים לקהילה גם תושבי השכונה נהנים מהחיות החסידית - השתתפות פעילה בתפילות, בשיעורים ובהתוועדויות, חברותות בשיחות ומאמרי הרבי, ואפילו מעבר ברחוב בסמיכות לבית הכנסת - באמצעות המסך הענק שמקרין את הרבי 24 שעות במהלך השבוע, ורבים נעצרים למספר שניות או דקות לשאוף חיוניות ורוחניות באמצע או לקראת עמל יומם.

אוהל לוי יצחק, שכונת המחנה

הצרפתים הפכו את השכונה

ר' חיים צבי מעטוף

הכל התחיל לפני פחות משנה, בחודש אייר תשפ"א. באחד מגני המשחקים שברחוב 'הרב לוי יצחק שניאורסון' ב'מחנה' התקבצו מספר חסידים תושבי השכונה לתפילות. לקראת חגי חודש תשרי הצטרפו לשכונה שתי משפחות צרפתיות מאנ"ש באשדוד ואלו עשו "ופרצת" והקימו אוהל מושקע וממוזג לתפילות הימים הנוראים. את האוהל הקדישו לע"נ קרוביהם.

מאז הפך המקום למקום תורה ותפילה, לשם ולתהילה. המקום פעל ללא הפסקה גם בזמני הקורונה הקשים. במובנים רבים הוא היה למרכז ההתוועדויות בנחלת הר חב"ד.

כעת הצצה למתחולל בבית הכנסת: בשבת מתקיימים במקום שיעורי חסידות, כולל שיעור לדוברי צרפתית. בנוסף מתקיים בבית הכנסת סדר 'אבות ובנים', התוועדות בכל שבת, סדר ניגונים וחזרת מאמר חסידות. גם ההתוועדויות ב'אוהל לוי יצחק' ידועות בשפע הגשמי ולא פחות בתוכן הרוחני.

בית הכנסת שלנו הוקם בברכתו של המרא דאתרא הרב ירוסלבסקי שליט"א ובהנהגת חתנו הרב יעקב קרוגליאק, רב שכונת "המחנה".

כיאה למקום שנקרא על שמו של אביו של הרבי חשוב לנו שבמקום תהיה אחדות ואוירה מיוחדת. הפסיפס המגוון

משנתיים, ימים ולילות, עבור הצלחת ושגשוג הקהילה. וכמובן לרב בערל'ה ירוסלבסקי. שבמסירות אמיתית מוסר כל שבוע שיעור בליקוטי שיחות, בשבת בבוקר, מתועד אינתו גם בשבת וגם ביומי דפגרא. אני מאחל לכל העוסקים בכך שיעלו אותנו מעלה מעלה לנחת רוח הרבי.

ביהכ"נ ע"ש רפאל חי יעקובוב

הצוואה שהתגשמה

ר' יעקב יעקובוב

בית הכנסת נבנה על פי צוואתו של איש החסד, תושב נחלת הר חב"ד מהתקופה שבה נוסדה, ר' רפאל חי יעקובוב ע"ה. רפאל חי כל חייו חלם על בית כנסת בחצר ביתו, אך לצער הדבר לא קרה בשל מחלה שתקפה אותו בדמי ימיו.

בית הכנסת, שכאמור נבנה בצוואתו, זכה לכינוי בית הכנסת אהבת ישראל זאת מכיוון שבו מתפללים מכל הגוונים והעדויות, כל הנוסחים והמנגינות. מדי חודש מתקיימת התועדות שבת מברכים ובימי דפגרא התועדות מרכזיות. בכל שבת שלוחים וחסידים מגיעים למסור שיחה של הרבי וכן גם סדנאות ושיעורים במהלך השבוע לגברים ולנשים.

תפילת מנחה בשבת ושיעור תניא מעניין לנשים אחת לשבועיים מפי ר' יוסף יצחק ניסילביץ'. לאחרונה מתקיימות גם התועדות בכל שבת מברכים, גם לנשים וילדים.

והכי חשוב - שמשתדלים מאד לקבל בסבר פנים יפות כל אחד. גם אם הדעות שונות ומגוונות. ובעזרת ה' באחדותנו כמטרתו של נחלת הר חב"ד נפעל את התגלות הרבי נאו ממש.

המניין של הצעירים

אחדות מופלאה

בית הכנסת שלנו איננו רק 'בית הכנסת', הוא פשוט בית! זה לא רק מקום לתפילות ולשיעורים אלא פשוט קהילה חמה ומאוחדת.

המניין לצעירים מאגד בתוכו בצורה מעוררת השתאות בחורים צעירים מצד אחד ואברכים עם רוח צעירה מצד שני, ובאחדות יוצאת דופן.

קהילת 'הרשקופ שול'

מצאנו את מה שחיפשנו

ר' אריק ליפסקר

האמת, כשהתבקשתי לכתוב על קהילתנו המדהימה, כמובן שנענית ברצון ובשמחה, אבל במקום להתחיל לכתוב מילים, עלו בי רגשות רבים וטובים אך לא הצלחתי להביע אותן בכתובה.

אחרי שעשיתי לעצמי סדר בראש ופיקתי את הרגשות הללו לגורמים, זה פשוט התחיל לזרום. בשורות הבאות תבינו למה.

אתחיל בכך שאספר על הרשקופ שול מנקודת מבט האישי שלי.

היינו אני ורעייתי עם שני ילדינו היקרים בשליחות הרבי בעיר באקו שבאזרבייג'ן. כחלק מתופעות הקורונה נאלצנו לקצר את שליחותנו ולחזור ארצה.

מן הסתם חזרה שכזו, טומנת בתוכה אתגרים רבים ומורכבים. מתחיל במעבר הפיזי והלא פשוט של מדינה עם ילדים קטנים, העמסת תכולה שלימה של בית שצריך לארגן ולהעביר אל מעבר לים, ארגון של דירה חדשה לדור בה, מציאת מקומות חינוך לילדים, מציאת מקומות עבודה לי ולאשתי וכדומה.

חלק בלתי מבוטל מהמעבר היה קושי בלמצוא את מקומנו כאן בנחלה. אמנם גרנו בה קודם היציאה לשליחות, אשתי היקרה אף נולדה וגדלה כאן, אך בית הכנסת המרכזי התפצל לעשרות מנייני חצרות ולא הייתה קהילה ובית חם שהרגשנו חלק ממנו.

עד שמצאתי את הרשקופ שול. מניין מכובד של קהל מגוון ומיוחד במינו. נחשפתי לאברכים רציניים, שיעורי תורה וחסידות במהלך השבוע, בשבת, התועדות בכל שבת ללא יוצא מן הכלל. אווירה ביתית ומשפחתית יוצאת דופן. בקיצור, אווירה וחום שהיו כל כך חסרים לי. אני נזכר בחודש החגים האחרון. איזו אווירה מדהימה. שמחת תורה חגגנו יחד כל הקהילה עם הנשים והילדים. כל אחד מקבל את העליות שהוא צריך. כל אחד חשוב. כל אחד מקבל את היחס והאכפתיות שמגיע לו.

וכמובן אי אפשר מבלי להזכיר את הרב למי הרשקופ היקר. שעמל כבר למעלה

של מתפללי המניין, וההשקעה של כל אחד מהמתפללים בממון ובזמן, בוודאי גורמים לכך.

ועוד מילה לסיים. בית כנסת הוא מקום שמתאספים בו יהודים ללא צורך ברוח גשמי, ומה שמאחד ביניהם הוא הרצון לעשות את רצון ה'. וכיון שכך האחדות יכולה לשרוד תמיד, בדיוק כמו שתורה ומצוות הם נצחיים. ומכאן הברכה והכוח המסייעים לכל אחד ואחד מאיתנו.

בית משיח

צמד מילים שאומר הרבה לנל אדם בקריה

בית משיח - מהווה כתובת לכל ענין שיהודי זקוק.

מתפילה, קדיש, קידוש, כתיבה למלך באגרות הקודש ועד לשיעורים ותפילות. בתפילות מידי יום ובשבת בית הכנסת מלא באנשים מכל הגוונים, הבולטים שבהם אלו בוגרי השיעורים והפעילויות בהיותם נערים שהתחברו ו'נדלקו' על המקום.

בבית משיח כל מתפלל מרגיש "שליח", פעם זה להראות עמוד בסידור, פעם לתפוס מישהו ללימוד קצר לפני התפילה וכו'.

הפעילות לא מסתכמת בד' אמות, החנויות מסביב, העוברים ושבים, כולם יודעים זו הכתובת!

גולת הכותרת של בית משיח זה הנוער של הקריה, תלמידי התיכונים, ממפגש יומי להנחת תפילין בשער התיכון ועד לשיעורים קבועים בתניא ודבר מלכות באווירת התועדות 'לוהטת'.

בשנה האחרונה גם נערות רבות מהקריה משתתפות בשיעורים יעודיים לפי קבוצות גיל.

אי אפשר לדלג על הניסים באגרות הקודש שמתגלגלים שם יום שעה שעה, אין יום שלא עולה נער/בעל משפחה לכתוב ולבקש ברכה מהרבי מלך המשיח שליט"א.

אי אפשר לפספס את ריקודי השמחה מידי יום בחודש אדר 'ברחובה של עיר' בית משיח זה לא עוד מנין או בית כנסת, בית משיח, זה שליחות! זה רבי! זה משיח! יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

בשבתות ובמנחה-מעריב של ימי החול, כולל שיעור בחסידות שנערך בשבת בבוקר, חזרת שיחות ודא"ח במשך השבת, וכן הקרנת וידיאו של הרבי במוצאי שבת. מתקיימות במקום התוועדות לרוב, בשבתות ובימי דפגרא, באווירה חסידית פנימית, ובשפע של "לחיים" ופארבייסן, וכן שמחות "שלום זכר".

החזקת האוהל ופיתוחו המתמיד, כרוכים בהוצאות כספיות רבות. האברכים מסייעים במימון, כמו גם בארגון הפעולות השונות, כאשר על הכול מנצח ביד רמה, הגבאי המסור, ר' **מנחם מענדל סלפושניק**, אשר עומד מאחורי כל ההתפתחות הנפלאה של המניין, ואינו חדל לייצל את המקום ולשכללו מכל הבחינות.

מטרת המניין, שעומדת לנגד עיניהם של האברכים, הינה השמירה על הצורה החסידית, על-דרך כבתומכי-תמימים, מבלי להיפך לבעלי-בתים... לשם כך, כאמור, מתוועדים האברכים במשך שעות רבות, והתוועדות אלו מהוות אבן שואבת לכל מבקשי התוועדות החסידיות בנחלת הר חב"ד.

רוח האחדות מתבטאת בכל תחום, אולם ביטוי מוחשי לאחדות הגדולה ניתן היה לראות השנה, כאשר 70 ממתפללי המניין ססו לרבי לארבעה ימים. לאותם ימים סודרה מבעוד מועד תכניה צפופה וגדושה שכולה התקשרות לרבי מתוך אחדות גמורה.

בנוסף בכל שבת מתקיימת התוועדות פעילה בבית הכנסת ובה מקבלים החלטות טובות. בכל שבוע מתקיים ערב שבו מגיעים 30 - 40 מחברי הקהילה ולומדים בחברותות שיחה של הרבי. זאת בנוסף לשיעורים בבתי פרטיים במהלך השבוע. רבים חבים את חייהם הרוחניים והחסידיים כפשוטו למניין הצעירים בנחלה.

רוח החלוציות והיצירה החיובית מאפיינת היטב את המניין זה מה שדוחף להגיע לחלוקה ענקית של מצות למבצעים על ידי חברי הקהילה. מבצעים מידי יום שישי (זהו המניין הראשון בארץ של הצעירים ובעקבותיו נוסדו הרבה בשאר ריכוזי אנ"ש) ועוד.

אנו קוראים לכל מי שיש לו נפש צעירה לבוא ולהשתתף במניין. אין ספק שזה מקרב את ההתגלות בקרוב!

אחוות מנחם

מניין של שכנות טובה

תחילת דרכו של בית כנסת 'אחוות מנחם' הייתה בשבת הראשונה בה הכריזו על סגר בעקבות הקורונה, קם לו מניין של אנ"ש ושכנים בשכונת המחנה, ומיד אחרי התמסד לו מניין קבוע לאורך כל התקופה.

את שמו 'אחוות מנחם' קיבל בית הכנסת בעקבות האחוה ששררה בין שכני הרחוב כולם ומתפללי המניין, דבר זה בא לידי ביטוי בטוב ליבם של המתפללים אחד כלפי השני ובכל הקשור לצורכי בית הכנסת ואחדות מלאה זו הייתה גם מנת חלקם גם של משפחות המתפללים.

כיום, בית הכנסת ממוקם בשטח המיועד להיות מבנה הקבע של בית כנסת חב"ד בשכונת המחנה

מתפללים בו ממגוון הקשת הרחבה של חב"ד, ותיקי אנ"ש בשכונה, דור שני לנחלאים, זוגות שעברו

לשכונת המחנה, עולים חדשים (מאוסטרליה וקנדה) ואוהבי חב"ד מהשכונה.

והגית שול

יוסי אשכנזי

לאחר חג הפורים תש"פ, יסד ר' **מנחם מענדל לויב** מניין חצר, ברחוב שדרות ירושלים, בין הבניינים 153-154. על בניין 154 מתנוססת הסיסמה: "והגית בו יומם ולילה", וכך החל המניין להיקרא: "והגית שול". הרב **משולם זוסיא ברוקמן** ע"ה מסר לאברכים החסידיים את ספר התורה שברשותו, וכן סייע רבות להתפתחותו של המניין.

המניין, שפועל באוהל ממוזג ומרווח, בו שוכנת אף ספרייה נרחבת, מתקיים

מקלט בית הכנסת המרכזי

ירידה לצורך עלייה

הרב ישראל מעטוף

המניין במקלט בית הכנסת המרכזי לא צריך זקן לבן בשביל לזכור את המקום, יותר נכון את ה'לא-מקום'. במשך שנים רבות ידעו כולם שאין מה להתקרב לשם. ואין להאריך.

לפני כמה שנים, שינסו כמה אברכים מותניהם, וביגיע כפיהם פינו, ניקו, שאבו וקרצפו. בהמשך גם דאגו לצביעת המקום, לחשמל ותאורה, ריצוף, מיזוג, שבירת הקיר החוצץ, שולחנות וכיסאות ועוד.

כיום, המקלט של בית הכנסת המרכזי שוקק חיים. החל מתענוג אלוקי בבוקר השבת בשיעורו של הרב פרסמן, עבור דרך התפילה ברצינות הראויה, וכלה בהתוועדות שלאחריה. האברכים נפגשים גם במשך השבוע לשיעורי הלכה, לתוועדות בימי דפגרא, למלווה מלכה חודשיים ועוד.

בואו ותחי נפשכם!

נחלה של הרבי

הרבי יזם הקמת את הקמת נחלת הר חב"ד, הרבי דאג להרחבת מספר המתיישבים, וגם לפיתוח ושגשוג בגשמיות וברוחניות. הרבי הורה לארגן התוועדות מיוחדות בשבת הראשונה – שבת זכור תשכ"ט, שלח לנחלה במתנה שני ספרי תורה, ועודד את התושבים באמצעות מכתבים ודברי ברכה. סקירה מיוחדת לרגל ג"ן שנים להקמת נחלת הר חב"ד – תשכ"ט-תשפ"ב • שניאור זלמן ברגר

והמקום הולך וצומח, עולה ופורח. על ייסוד השכונה עמלו עסקנים בכירים ומסורים - הרב בנימין גורודצקי בא כח הרבי בארץ קודש אירופה וצפון אפריקה, הרב אפרים וולף מנהל ישיבות תומכי תמימים ולצידם הרב יוסל בלוי, הרב איצה מענדל לייס ועוד. ובשנים הבאות הרבי תמה מדוע אין ועד לנחלה, ומיד הוקם ועד מצומצם והרבי הורה להרחיב לשבעה חברים, וכיו"ר נבחר הרב מרדכי גורודצקי והועד קיבל את נשיאות הרבי וכך בהמשך כל מוסדות החינוך. הרב גורודצקי יחד עם המרא דאתרא הרב יצחק יהודה ירוסלבסקי שליט"א עשו הכל לפתח את נחלה על פי הוראות רבות שקיבלו מהרבי. וכיום עסקנים חשובים ונמרצים ובראשם ר' הרצל מיימון פועלים למען צמיחת ושגשוג השכונה. ברכות הרבי התגשמו. למעלה מאלף משפחות, ויש האומרים כבר למעלה מאלף חמש מאות משפחות חב"דיות מתגוררות בנחלת הר חב"ד והסביבה, ובשכונה מוסדות חינוך מגני ילדים ועד ישיבה כולל ותיכון, ולצידם בית חב"ד,

הדרומית, איש לא חלם על אימפריה של קהילה צומחת במהירות מטאורית, עם מוסדות משגשים וארגוני חסד מפוארים, אבל הרבי ביקש, הפציה, הורה ועודד - להתיישב בנחלת הר חב"ד. וכך עולים וגם ישראלים, חסידים לצד עולי גרוזיה, בוכרה ואחרים, התיישבו בשכונה, ועם השנים הגיעה לכאן אוכלוסיה חב"דית מגוונת,

**ביום שישי י' אדר ערב שבת
זכור, בשעה שבע ארבעים
וחמש בבוקר, צלצל הטלפון
במשרדי ישיבת תומכי תמימים
המרכזית בלוד, הרב ברק'ה
וולף ע"ה הרים את השפופרת,
ומהצד השני נשמע קולו
של הרב בנימין גורודצקי:
"יצאתי כעת מחדרו של הרבי!
הרבי הורה לארגן התוועדות
חסידיה בשכונה החדשה"**

הרבי ראה את הנולד

אדר תשכ"ט, לפני ג"ן שנים הוקמה הנחלה, ומידי שנה בשנה בשבת זכור אנו תושבי הנחלה חוגגים את הזכות החסידית המיוחדת, לחיות בשכונה אותה הרבי הקים, לה הרבי דאג על כל צעד. הרבי יזם את נחלה לפני יובל שנים, הרבי ציוה ליישב את נחלה בעוד ועוד חסידים, הרבי דאג לפיתוח נחלה, וברוך את המתיישבים בשכונה, בזמן הווה ובעתיד, ואכן ברכות הרבי לשכונה מורגשת בכל מוסד ובכל בית כנסת והנחלה זכתה ומוסדותיה המרכזיים הם בנשיאות הרבי. השגשוג מדהים, ממוסדות השוכנים בדירות קטנטנות, לכל מוסד צמח קומפלקס מפואר ומאות תלמידים. מבית כנסת משותף לחב"דניקים ועולי גרוזיה, למבנים מפוארים בהם בתי כנסת לפי עדות וגילאים. והכל בזכות הרבי, שזיכנו להתגורר בשכונה שהוא יזם בנה וכיום משגשגת בכוח וברכות. הרבי בעיני רוחו ראה את הנולד, וכאשר עודד את ההתיישבות בקצה העיירה

הרבי מלווה את הספר תורה

הרבי בעיני רוחו ראה את הנולד,
וכאשר עודד את ההתיישבות
בקצה העיירה הדרומית, איש לא
חלם על אימפריה של קהילה
צומחת במהירות מטאורית,
עם מוסדות משגשגים וארגוני
חסד מפוארים, אבל הרבי
ביקש, הפציר, הורה ועודד -
להתיישב בנחלת הר חב"ד

הכנסת ספר תורה בנחלה

בית ספר למלאכה, חמ"ה, תומכי תמימים
קוזלינר, בתי כנסת לפי עדות וגילאים,
מקוואות, ועד המוסיפין, נשי חב"ד, נשי
חב"ד הצעירות, תן יד - עזרה לכלות, עזרת
אחים - חלוקת מצרכי מזון לקראת החגים,
ביקור חולים, שפחה ופועה - עזרה לילודות,
וגמ"חים להלוואת כספים, גמ"ח לאביזרי
כלה ועוד ועוד. גם לילדים יש פעילויות
שוונות במסגרת - מועדוני נועה, ישיבת ערב,
אבות ובנים, צבאות השם, פנסאים, בת
מלך, אחות התמימים ועוד ועוד.

"נכונה ההצעה"

הרבי עודד וביקר על כל שלב בהתפתחות
נחלת הר חב"ד החל משלבי איתור המיקום,
וכאשר גובשה הצעה מעשית להתיישב
בקצה העיירה קרית מלאכי, השיב הרבי
במברק: "נכונה ההצעה דקריית-מלאכי
בהתנאים שמסרם, וכן שחלק דאברכי
הכולל דכפר חב"ד יתיישבו שם. בברכת
הצלחה לגמר טוב בהנ"ל".

זמן קצר חלף, המתיישבים הראשונים
הגיעו לנחלה, מהם עולים מגרוזיה ועמם
קבוצת אברכים צעירים אשר עד עתה
גרו בכפר חב"ד.

הרבי הורה לארגן התועדות

מספר ימים חלפו - וביום שישי י' אדר
ערב שבת זכור, בשעה שבע ארבעים
וחמש בבוקר, צלצל הטלפון במשרדי
ישיבת תומכי תמימים המרכזית בלוד,
הרב ברק'ה וולף ע"ה הרים את השפופרת,
ומהצד השני נשמע קולו של הרב בנימין
גורודצקי: "יצאתי כעת מחדרו של הרבי!
הרבי הורה לארגן התועדות חסידי

וולף מנהל תומכי תמימים המרכזית
וממייסדי השכונה החדשה, הרב שלמה
מיידנצ'יק יו"ר ועד כפר חב"ד, הרב זושא
וילימובסקי - הפרטיזן, הרב יוסף בלוי,
הרב דוד שקולניק והרב משה סלונים
מהנהלת הרשת.

התושבים החדשים של השכונה, נערכו
בחופזה, להכנסת אורחים חשובים אלו.
למרות שאך מספר ימים קודם לך השתכנו
במקום, הצליחו להכין סעודות כיד המלך,
וכל משפחה אירחה בביתה אורחים רבים.
השבת עצמה הייתה אפופה אווירה נפלאה,
כשבמרכז עומדת התועדות עם חשובי
החסידים שהגיעו לנחלת הר חב"ד על מנת
לעודד את המתיישבים. במשך כל השבת
התועד המשפיע הרב קסלמן, בערב שבת
הוא חזר מאמר חסידות, ולמחרת בשבת

בשכונה החדשה", אמר והוסיף כי הרבי
ביקש גם שהמשפיע הרב שלמה חיים
קסלמן יחד עם רבני ועסקני חב"ד ישבתו
בשבת בשכונה החדשה.

הייתה זו שבת מרגשת ומרוממת שלא
תשכח. לפי הוראת הרבי, באו עסקני ורבני
חב"ד לשבות בשכונה, ובבית הכנסת
החדש הצטופפו חסידים ותיקים לצד
עולים חדשים. שבת זו הייתה זריקת עידוד
חשובה למשפחות שהגיעו להתיישב
במקום נידח שכזה.

בין הרבנים והעסקנים ששבתו בנחלה
באותה שבת:

המשפיע הרב שלמה חיים קסלמן,
הרב דוד חנזין יו"ר רשת אוהלי יוסף
יצחק ולימים אב"ד רבני חב"ד, שהגיע
דקות ספורות לפני שבת, הרב אפרים

קרית מלאכי צהלה ושמחה ביום הולדת הרבי מלובביץ

לחם התנחלות נעשה בישראל ושיכון לבואלה שלמה ולביאת המסות כמסרה בימינו. לאחר שספר נכבדים מבין העולים וסבין חסיד חביד האורחים סוכדו בקריאת פסוקים מהתורה, כנחג בעת טקס הכנסת ספר תורה, נפת כל התלוכה לזכר בית הכנסת. שבשנות ר' שני ספרי הוצרה היכנסו לאי רון הקודש והתלוכה והריקו דים נמשכו עד שעת סאחרת. בין ציבור התוגים היו עו לים תרשים שהגיעו רק לסני ימים מספר, בהם דוברי עברית והונסו, עברקנים, עס ירדים צעירים, בהם כאלה שמעולם לא יקרו בבית ספר ממלכתי ונתחזקו במתחרת, כדי שילמדו את שפת העברית ואת לימודי התורה. המסעלא שכתושעו, שכל בני העליה הזאת, ספר ביתם צעירים, גושאים כולם כאחד שכות עבריים, לא שיי בוטי. חלק מהם דובר עברית, שנלמדה במתחרת. עד עתה התנהלו בקריית מלאכי כארבי עם שפשוות. לכתבנו נספר, כי רובם ככולם המתדרו בעבר דעת בשירה ובסביבתה. לפי דרישת האדסרר, הישב באר הייב, על ספר הסנס התום עם שר הקליטה ולכן ראש המסע לת, פר יגאל אלון, הישפר הי שכונה החדשה, שהוקמה במעי רבה של קריית מלאכי, על כל 400 יחידות הדיור שלה, כפי כונת בלעדית לעולי חביד, כדי להבטיח שמירת יחודם וחינוך הילדים ברוחם הם. לפי צו של האדסרר מלובביץ הני תיקר מספר עסקנים מבין חסיד די חביד בארץ, את טקס ספר ירום לקריית מלאכי והם עים קים בכל כעיות הקליטה כשי קר הם דואנים להבטיח את ה חינוך תורה והיחוד התבידי של השכונת החדשה.

— סאת דוד אמל, כתב, יריעות אירונות —
ברוקלין ושירים חסידים, תוך אהירת שומחה האופיינית לאנשי הכ"ד חגגו אתמול המתנחלים, מבני קבוצה זאת, שהגיעו זה מקרוב לקריית מלאכי, כפי הכנסת שני ספרי תורה, שהארמו"ר מלובביץ שינה ערב: החג. היותה זו גם הילולת יום ההולדת הי"ד של הרבי מנחם מנדל שניאורסון - הנקריין, מלווה הגינת חג התרות.

הגינת החלה בשעת השא אחר הצהרים כאשר המוני תי שכב קרית מלאכי. התכנסו ב" רחבה המרכזית של העיר, סול בניני המרעצה המקומית. סאוג חסיד חביד. שהגיעו ב" סתויות מיוחדות מספר חביד, סלוד ומילושלים, ההגרכו בין הרושבים המקומיים, בהם ה" עולים ותרשים, וחל באו ב" והילוכה שבראשה צעדו ירדי בתו החינוך של חביד מלוד וכפר חביד. הילדים בשאו לפי דים מסרכו העירית לסכונה ה" תרשה, הנמצאת בדרך לבאר טוביה והנקראת. נחלת הר חביד. ברחבת השכונה התר שה הוחקנו רסקולים והתגינה החלה: עשרות אברכים וחסידים תובשי שטרייסל לקרו יחד עם העולים התרשים, כשבידיהם שני ספרי התורה, שהאדסרר מלובביץ שיגר עם הקרשה מיוחדת למתנחלי קריית מלאכי. באווג העולים הוקרא סכתב סיווד, שהרב שיגר בהודסנות זו ואשר תרגם לעברית ולש" פה העולים ונתקבל בהתלהבות על ידי הקהל הרב שמילא את הירחבת בסכתב נאסר בין הר" ה: והיתה קבלת ספר התר רת. אשר אני שולח לכם, לי את זכרון חסיד בלבנסס. — יהיה עליכם להנך את בניכם ובנותיכם ברוח ישראל סבא. בהשגח הסכתב מברך הרבי מלובביץ את העולים ונאחל

העיתונות מדווחת על הכנסת ספר התורה

קודש התועדו כולם עם העולים החדשים. ההתועדות שהתחילה מיד לאחר תפילת שחרית, הייתה לבבית וחמה מאוד. מאז שבת זכור היסטורית זו, הפכה שבת זכור לתאריך היסטורי עבור תושבי נחלת הר חב"ד, אשר קבעו להם למנהג לערוך התועדות-רבתי מידי שבת זכור.

"המתיישבים בנחלת הר חב"ד"

למחרת שבת זכור, ביום ראשון שיגר הרבי מברק, בו לראשונה נזכר השם נחלת הר חב"ד: "לעולים החדשים ולחברי הכולל המתיישבים בנחלת הר חב"ד, שליט"א. ימי הפורים שמחים, ועליה בקודש בארץ הקודש, בתורתנו הקדושה ומצוותיה אשר הקב"ה קדשנו בהם, והסתדרות טובה בכל מתוך הרחבה. לחיים, לחיים ולברכה".

מספר ימים חלפו להם ובהתועדות פורים ביאר הרבי את השם "נחלת-הר-חב"ד" וציין כי אלה המתיישבים עתה במקום שהוענק לו השם 'נחלת-הר-חב"ד' - הנהגתם ברוסיה היתה בדומה לאברהם אבינו שדבק בה' אחד באופן של "הר", בתקיפות ובמסירות-נפש, עד שדבר זה נפעל גם בעולם, ולכן זכו להגיע ל"נחלת חב"ד".

הרבי ראה בהקמת נחלת הר חב"ד, המשך להקמת כפר חב"ד א' וב', ולכן כינה את השכונה במספר הזדמנויות כפר חב"ד ג'.

שני ספרי תורה מתנה מהרבי

הרבי היה מעורב בכל אשר נעשה מאחורי הקלעים בכדי להקים את השכונה החדשה, ועודד כל העת את העוסקים במלאכת הקודש. גם מתנות כספיות שיגר הרבי לנחלה, אבל ללא ספק המתנה הייחודית ביותר הייתה שני ספרי תורה מתוך הספרים בבית הכנסת בבית חיינו 770, שני ספרי תורה אלו הועברו לחדרו של הרבי, שם הוכנו להם מעילים עם ריקמה בה היה כתוב כי הספר תורה נשלח על ידי הרבי מלובאוויטש. בשלב מסויים הוחזרו הספרי תורה לארון קודש. הרבי ביקש שפמליה של עשרה חסידים תלווה את הספרי תורה לשדה התעופה. הוחלט כי מתוכם יהיו שלושה חברי כולל

עמד כבר מוכן הרב יוחנן גורדון, נתן לו 200 דולרים בהם רכש ממנו את הספרי תורה שנבחרו כאמור מבעוד מועד. הרבי חיך אל הרב גורדון וביכרו במאור פנים 'איר זאלט דערלעבען משיח' [תזכו להתראות עם המשיח]. ספר תורה אחד הרבי נתן בידי מזכירו הרב חודקוב והשני בידי הרב בנימין גורודצקי, והם העלום לבית הכנסת הקטן בקומה הראשונה של 770 (הזאל הקטן). כאשר נכנסו לבית הכנסת, נמסרו הספרי תורה לרבי, והוא מסרם לרב חודקוב שהכניסם לארון קודש. לאחר מכן, הרבי נסע לאוהל, ובשובו התפלל מנחה. לאחר מנחה הוציאו את הספרי-תורה מהארון-קודש, וכשהרבי לבוש בגדי שבת עם הגרטל ליווה את הספרי-תורה עד המכונית של הרב בנימין קליין. מסביב למכונית עמדו זקני החסידים הרב אלי' ייאכיל סימפסאן, הרב שלמה אהרן קזנבוסקי והרב זלמן דוכמן, ובמרחק

האברכים בקראון הייטס, והרב זלמן שמעון דבורקין רב השכונה בחר את השלושה. המשלוח נקבע ליום הבהיר י"א ניסן יום הולדתו של הרבי. לפני שהרבי נסע לאוהל, נכנס לבית הכנסת (ה'זאל הגדול') ב- 770 יחד עם הרב בנימין גורודצקי ומזכירי הרבי הרב חודקוב, הרב בנימין קליין והרב יהודה לייב גרונה. הרבי ניגש לארון קודש שם

הרבי היה מעורב בכל אשר נעשה מאחורי הקלעים בכדי להקים את השכונה החדשה, ועודד כל העת את העוסקים במלאכת הקודש. גם מתנות כספיות שיגר הרבי לנחלה, אבל ללא ספק המתנה הייחודית ביותר הייתה שני ספרי תורה.

הגבאי הרב אליהו וולוביק ע"ה עם הספר תורה

מה, נעמדו חסידים ותמימים רבים. על שאירע בעת הכנסת הספרי תורה למכונת מספר הרב מני וולף, אז תלמיד ב-770 וכיום תושב נחלת הר חב"ד - שנכח ואף צילם את הרבי במעמד המיוחד הזה: "הרב קליין פתח את דלתות הרכב, והכניס את הספרי תורה למכונת. המדובר היה שהרב גורודצקי ייסע עם הספרים לארץ הקודש, והרב חודקוב ילווה אותם עד לשדה התעופה ויחזור. לפתע אני רואה שהרבי אומר לרב חודקוב משהו ומוסר לו מפתח. התברר שהרבי רצה שהרב חודקוב ילווה את הספר תורה כשהוא לבוש סרטוק. אבל, כידוע, הרב חודקוב תמיד הלך בימי חול לבוש חליפה. לכן הרבי אמר לו שילך לחדרו הקדוש - של הרבי - ויקח משם את הסרטוק של הרבי (!). הרבי נתן לרב חודקוב את המפתח לחדרו הקדוש כדי שבחזרתו משדה התעופה, באם הרבי לא יהיה בחדרו יוכל הרב חודקוב להחזיר את הסרטוק למקומו".

הרב חודקוב לבש את הסרטוק, והפמליה של עשרה מלווים שהוכנו עוד מספר שבועות קודם, נסעו לשדה התעופה קנדי. הקהל הרב שנכח במקום, ליווה את המכונת ובה הספרי תורה, עד לפינת הרחוב. ובשדה התעופה, הרב נתן גורארי חזר מאמר חסידות.

בשדה התעופה בן גוריון, קיבלה משלחת רבנים ונכבדים את הרב גורודצקי שבא עם ספר התורה. התרגשות רבה אחזה בציבור אנ"ש שבארץ-הקודש בכלל, ובמיוחד בתושבים הראשונים של נחלת-הר-חב"ד, עת נודע להם על-דבר משלוח שני ספרי-תורה אלו על-ידי הרבי:

ספרי התורה שהעניק הרבי לנחלת הר חב"ד, שונים הם במעטפת החיצונית שלהם - האחד קטן ולו מעיל לבן, ואילו השני גדול ולו מעיל כהה.

ספר תורה לאות זכרון

יחד עם ספר התורה שלח הרבי אגרת מיוחדת, בה הזכיר את דברי הרבי הריי"צ בעת ששלח ספרי תורה למייסדי כפר חב"ד. הרבי הריי"צ כתב כי צריך להתבונן בכך שההשגחה העליונה הביאה את המתיישבים לארץ אשר עיני ה' אלוך בך, וספר התורה יהיה לאות זכרון לסדר את החיים על פי התורה, ולחנך את הבנים

כעבור מספר שנים נבנה בית כנסת המרכזי בשכונה ובני הקהילה הגרוזינית התפללו בבית הכנסת הישן. ספר התורה הגדול, נותר בבית הכנסת הישן, ואילו ספר התורה הקטן, הועבר לבית כנסת חב"ד.

מוסדות ומפעלים ביוזמת הרבי

בעידודו של הרבי הוקמו בנחלת הר חב"ד מוסדות חינוך ובתי כנסת וגם מפעלים, וזאת כדי ליצור מקומות עבודה לתושבי נחלת הר חב"ד, בין המפעלים שהוקמו והתפתחו בסיוע וברכת הרבי הם - גולגוטקס, פלוקטקס, וסגנון. בתי כנסת, מוסדות, מפעלים ותושבים - כולם קיבלו את ברכת הרבי. הרבי המשיך כל השנים לתת ברכות רבות לנחלה, לרבנים, לעסקנים ולתושבים. זכות ברכות אלו בודאי יעמדו לנו תושבי נחלה, לגרום נחת רוח לרבי. (מבוסס על התשורה "הנחלה של הרבי, ושם בע' 103-104 - מקורות מפורטים)

והבנות בדרך התורה ללא פשרות. ולהאציל מרוח התורה על בני ישראל הקרובים והרחוקים לעת עתה.

הרבי מסיים את מכתבו בבקשה לקיים את הדברים האמורים של הרבי הריי"צ: "ויהי רצון אשר יקיימו ככל הכתוב למעלה בשמחה וטוב לבב ומתוך הרחבה ובאופן דמוסיף והולך ואור, עדי קיום היעוד כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות - בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו בקרוב ממש. בכבוד ובברכה להסתדרות טובה בגשמיות וברוחניות".

בחול-המועד פסח התקיימה הכנסת שני ספרי התורה בנחלת-הר-חב"ד, בהשתתפות חסידי חב"ד שבאו מכל קצות הארץ ליטול חלק בחגיגה מיוחדת זו. התהלכה יצאה מבנין המועצה המקומית, לעבר בית הכנסת בנחלת הר חב"ד, בשירה ובריקודים, ושמחה שפרצה את כל הגדרים והמחיצות. שני הספרי תורה של הרבי, הוכנסו ברוב פאר והדר לבית-הכנסת בשכונה החדשה.

כאן מייצרים נחלהאים'

יצאנו לסיבוב קצר במבני מוסדות החינוך של 'נחלת הר חב"ד' • בואו להכיר מקרוב את המקומות שבהם מתחנכים הילדים של כולנו

ומיומן שעושה עובדת קודש מתוך תודעת שליחות ואחריות גדולה, תוך חתייה למימוש ומיצוי הכישרונות של כל תלמידה באשר היא. המקום בצמיחה מתמדת, כאשר בעשור הקרוב המטרה היא להגיע לארבע כיתות בכל שכבה ולהרחיב את המבנה לגובה ולרוחב.

'תומכי תמימים' של נחלה

'תומכי תמימים' נחלת הר חב"ד

הישיבה מונה כיום כ-70 תלמידים. "אצלנו בישיבה דואגים להפוך את השנים היפות של הבחרות - לעוד יותר יפות, גם בגשמיות וגם ברוחניות", אומרים בהנהלת הישיבה.

בין קירות 'תומכי תמימים' של נחלה דואגים שהתלמידים ירגישו בנח עם עצמם. הצוות כולו מתגייס כדי להביא לידי ביטוי את כישרונותיו של הבחור ולמצות אותן עד תומן.

בישיבה שואפים להגיע בשנים הקרובות ל-150 תלמידים. "כאשר הרבי יבוא לבקר בגנו", חותמים בהנהלת הישיבה, "יראה בעזרת השם שתילים יפים וגינה נאה, במהרה בימינו".

תבוא בשמחה לבית הספר מדי יום", אומרים בהנהלה.

לבית הספר חשוב להשקיע בבנות ולהעצים בהן את תחושת השליחות. במשך השנה יש מבצעים חסידיים שבהם כל בת עוזרת לחברתה. המוטו הוא: "כל אחת מאירה את העולם". בשעות הצהריים מתקיימת בבית הספר פעילות נוער בהשתתפות בנות רבות.

בנוסף בית הספר עובד בשיתוף פעולה מלא עם וועד ההורים וההורים.

החזון, מספרים בהנהלת בית הספר, הוא לצמוח מארבע כיתות בשכבה לחמש כיתות. כבר עתה המקום הינו בהתפתחות מתמדת ולא מדל מלצמוח.

חממה שמייצרת שליחות

תיכון בית חנה

המקום מונה כ-450 תלמידות. התיכון מתאפיין בהנחלת מיומנות חסידית, חברתית ולימודית לבנות הצעירות של השכונה, כאשר הצוות שם לו למטרה להכשיר את השליחות והאימהות של הדור הבא ולעצב את דמותה של הבת החסידית תוך הקניית ערכים חסידיים וחינוך למידות טובות.

במקום פועלות צוות מורות מקצועי

בית הגידול של ילדי הנחלה

תלמוד תורה חב"ד בנים

כ-600 תלמידים לומדים בתלמוד תורה' השוכן בלב ליבה של השכונה. התלמוד תורה' שואף למצוינות, כאשר מאה אחוז מבוגריו (!) נכנסים לאחר שיוצאים ממנו לשיבות. במקום משקיעים במיוחד ברמה החינוכית, בלימוד גמרא וחסידות.

בתלמוד תורה ישנן ארבע כיתות של חינוך מיוחד עם צוות נפלא ומסור שמקדם את התלמידים.

התלמוד תורה מהווה מקום לימוד גם עבור ילדי שלוחים באזור ויש בו צוות חסידי ומסור לתלמידים. הוא גדל ללא הפוגה, וההערכה היא שבכל שנה מתווספות שתי כיתות חדשות. בשנים הקרובות עתיד התלמוד תורה לעבור לבניין חדש.

כאן גדלות בנות הנחלה

בית הספר היסודי לבנות

המקום מונה כ-600 תלמידות. בית הספר הינו מהגדולים בארץ והוא משמש כ'מגדל אור' לכל הסביבה. נוהרות אליו בנות מרחבי האזור כולו. "בית הספר משקיע רבות בלמידה חווייתית, ערכית וחסידית, כך שכל בת

נחלת הר חב"ד נוסדה בהוראת הרבי בשנת תשל"ב עבור נערים יוצאי רוסיה, והוקמה על ידי ר' מרדכי קוזלינה, ר' יחיאל מיכל רפופורט ור' יעקב נוטיק. הישיבה היא בנשיאותו של הרב.

כיום פועל בבניין הישיבה בית הכנסת תוסס של לימוד, תפילה והתוועדיות פעילות בעיקר בימים טובים שבתות ובימי דפגרא. התפילות בישיבה בהשראתו של הרב מוטל קוזלינה ובנו ממשיך דרכו ר' שמואל לייזר קוזלינה. מתפללי בית הכנסת מורכבים ממגוון גדול של חסידים מכל הגוונים בנחל'ה שנהנים מדברי תורה וחסידות וההשראה שיש במקום. עוד מגדולי החסידים של נחל'ה מתקופת בראשית, הרב מרדכי קוזלינה, הרב יעקב נוטיק, הרב שמואל משה ברושנסקי, הרב זלמן קליין ע"ה.

ולהבדיל חסידים של היום כמו הרב יעקב צירקוס, הרב מרדכי גורליק, הרב טוביה ליצמן, הרב יוסף יצחק פרידמן, הרב חיים מאיר הלפרין, הרב משה הלל ועוד... וכך ביחד עם חבורה של עולים חדשים מחבר העמים ואנשי בית הספר למלאכה מהווים כולם כנופ'ה אחת מאוחדת ואוהבת, ומצפים לגאולה השלמה והרבי בראשנו-נאו.

הבית החם של נחל'ה

בית-אברהם

כ-80 תלמידים מכל רחבי העיר מגיעים מידי יום לבית אברהם, הפועל מזה יותר מ-20 שנה בגב' בתיה אילן ובהובלתו של הרב הרצל, מנכ"ל מרכזי יד לילד.

אחוז ניכר של תושבות נחלת הר חב"ד עבדו לאורך השנים בבית אברהם, מי כמדריכה, מי כרכזת, מי כאם בית, ומי במסגרת המועדונים המפורסמים הפזורים בכל האזור, שבית אברהם הוא המוקד המרכזי שלהם.

בבית אברהם מקפידים, מלבד שיקום ורווחה לחניכים, להעניק זהות יהודית. המקום פועל כמוסד רשמי חב"די מוכר במרכז השלוחים הארצי של צעירי אגודת חב"ד.

מקום תוסס של לימוד והתוועדיות

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש נחלת הר חב"ד "קוזלינר"

ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש

זואנים לפרנסה לאנ"ש

בית הספר למלאכה

כ-120 בני נוער נפלאים ויקרים מכל רחבי הארץ לומדים בבית הספר למלאכה חב"ד, השוכן במרכז הנחל'ה. כאשר הייתה כוונה לסגור את המקום, קיבל המרא דאתרא הרב ירוסלבסקי מענה חריף מהרבי בו הורה לו כ"ק אדמו"ר למסור את הנפש על קיומו של מוסד זה.

לפני שהמקום עבר להובלתו של הרב אלימלך הרצל, התכנס "בית דין" עם שלושה מנכבדי הנחל'ה: הרב מיכאל מישולובין, הרב אברהם פלדמן והרב יששכר דוד קלויזנר. לבקשת הרב הרצל הם כתבו לרבי: לקחת את המקום. כאשר נפתח כך אגרות קודש נאמר במכתב של הרבי כי יש לדאוג לפרנסה לאנ"ש. המסר היה ברור. ואכן, עד היום, המקום מפרנס עשרות מתושבי נחלת הר חב"ד.

בשנים האחרונות, מאז פועל המקום בהובלתו של הרב אלימלך הרצל, בית הספר השתדרג בכמות ובאיכות, כאשר רובם ככולם של הבוגרים נישאים כהלכה, מקיימים אורח חיים של שמירת תורה ומצוות, וזוכים לליווי צמוד, גם אחרי שמסיימים את לימודיהם בבית הספר.

הסודות המופלאים של השכנים שלי

"אם אתה חבר שלי, אל תספר לי!" – כלל ברזל של שתיקה וסודיות הנחה את חיייהם של החסידים שגדלו בצל השלטון הקומוניסטי • רק טפטופים של מידע, שהחלו לזלוג שנים ארוכות לאחר שיצאו לחופש מעבר למסך הברזל, חשפו את מסירות-הנפש שלהם כדי לקיים אורח-חיים יהודי • הרב אליהו שוויכה

נכתב עבור מגזין נשמה של צעירי אגודת חב"ד. כסלו תשפ"ב

התחתן, הוא אירח לשינה בביתו תלמידי ישיבה במשך תקופה ארוכה, בהיחבא כמובן.

ר' שמואל חיים, שמעולם לא דרך בבית ספר גויי, על אף חוק חינוך חובה. מדי יום היה יוצא מביתו עם תלבושת בית ספר, הולך לבית הספר אבל לא נכנס פנימה אלא ממשיך לבית דודתו הסמוך כדי ללמוד תורה עם מלמד. וכשכולם היו מסיימים, גם הוא היה מסיים וחוזר איתם בחזרה. בגיל עשר הלך ללמוד בישיבה המחתרנית כשגם הוריו לא ידעו היכן הוא נמצא, ושם במשך שנה לא ראו התלמידים אור יום. פשוט, הם לא יצאו מהמרתף.

וכהנה ועוד דמויות רבות, שיחיו לאורך ימים ושנים טובות, גברים ונשים, ששמרו על השבת במסירות נפש. כל שבת - תחבולה אחרת כיצד לא לחללה, על אף חוק עבודה חובה בשבת, ועל אף חוק חינוך חובה בשבת.

לצידן, כמה וכמה מדמויות ההוד שלצערו הלכו לעולמם:

ר' מוטל, שהיה מנהיג חסידי שישב במעצרים רבים על העזתו להקים חיי תורה. בנחלת הר חב"ד הוא הקים ישיבה עם ניחוח של פעם לעולים החדשים מרוסיה.

גיבורים וגיבורות

היציאה הגדולה בראשית שנות ה-70 של המאה הקודמת, הביאה את כל החסידים היקרים האלו הישר לנחלת הר חב"ד, ובשכונה זו גדלתי ועל אנשיה שמעתי:

ר' משה שיחיה, שבביתו היה מקווה מחתרת; במסווה של 'בריכה מדעית' שכן אביו היה ד"ר.

ר' מיכאל שיחיה, המשפיע, שבעצמו היה תלמיד הישיבה המחתרנית ולאחר מכן מורה בתלמוד תורה המחותרת. בחצר ביתו היה בור, שם היו מסתתרים כשבאו הבולשת לבדוק.

ר' מוטל שיחיה, שהכיר את אביו רק כשהיה בן עשה עד אז האב היה כלוא הרוסי ב'עוון' תורה ומצוות. כשר' מוטל

רבות מהנשים היו פעילות של ממש במחתרת החסידית. היו מהן גיבורות שנתפסו, ואף הייתה אישה מיוחדת שנהרגה בעוון זה, מומע שרה' היה כינוייה, 'דודה שרה'

גדלתי בעיירה חסידית עם ניחוח של פעם. תושבי העיירה הם חסידים אותנטיים, אנשי תורה ועמל. ותיקיה חולקים ביניהם סוד משותף אך פרטי לכל אחד - הם זכו להיות בוגרי מחתרת רוסיה. אותה התארגנות חסידית חשאית, שפעלה תחת אפו של השלטון הקומוניסטי.

על גבורי המחותרת גדלנו, ולתומי חשבתי תמיד שאת סיפוריהם הכרנו היטב. בקיץ האחרון נודע לי עד כמה אני לא יודע.

העיירה היא 'נחלת הר חב"ד' - שכונה קסומה בפאתיה הדרומיים של קריית מלאכי, ובה מעל לאלף משפחות של חסידי חב"ד.

מי היו בני אותה המחותרת, איתם קמה השכונה?

חסידי חב"ד שמרו תורה ומצוות ברוסיה גם תחת שלטון הקומוניסטי. לאחר לחמת העולם השנייה הייתה אפשרות לצאת בדרכונים פולניים מזוייפים. חסידים רבים הצליחו לצאת. אלו שלא הספיקו לצאת אז, נשארו כלואים במדינת הענק.

עשרים וחמש שנים הם נשארו שם, שמרו על חיי התורה והמצוות במחתרת, בהנהגת ובהדרכת הרבי מליובאוויטש, ששלח הוראות כל העת מניו יורק, במחתרת כמובן.

צילום: מיטל גורמן

”שמרנו תורה ומצוות כי כך צריך לעשות. לא הרגשנו ‘מסירות נפש’. כך ה’ אומר להתנהג וכך התנהגנו. ”פשוט וקל”, אמר ר’ מוטל, שבכל שבת היה שובר את הראש כיצד להתחמק היום מחילול שבת. כך, במשך עשרים שנה. והוא הצליח.

”מעולם לא דיברתי”, אמר ר’ שמואל חיים, שכנו לשולחן של ר’ מוטל, שהינו גם מחותנו ושכנו לבניין מזה חמישים שנה. ר’ מוטל ור’ אהרן היו כה מופתעים מרצף הסיפורים, שלראשונה שמעו ממנו. ”אף אני מעולם לא דיברתי על מה שהיה שם”, אמר ר’ אהרן. ושוב כולם היו מופתעים כשקצוות הסיפורים לראשונה נפגשו. מתברר, שהאחד למד תורה במחתרת במרתף בחצר ביתו של השני, ורק כעת נודע להם על כך.

עוד התברר, שהיה להם כלל: אם אתה אוהב אותי, אל תספר לי על סודותיך. בשביל מה? זה רק עלול לסבך את שנינו בעתיד... ואכן, מעולם הם מעולם לא חלקו את הסודות. הלוא הם אהבו זה את זה. שאלתי אותם, ”איך עשיתם את זה?”. ”איך עשינו?”, תמה ר’ אהרן, ”מה זאת אומרת?! וכי הייתה לנו ברירה?!... כשיצאנו מרוסיה, הרבי הורה שנגל לפוסק הגדול הרב משה פיינשטיין. הוא הופתע כל כך לפגוש חסידים יודעי תורה שיצאו מברית המועצות, ואף הוא שאל אותנו - 'איך הצלחתם?' ר' יענקל נוטיק ענה בטבעיות: 'מה הפליאה? וכי הייתה לנו ברירה אחרת? לשמור תורה ומצוות זה חיינו!'”.

”איך עשינו?”, חזרו ואמרו ר’ מוטל ור’ שמואל חיים, ”זכינו לקבל ‘שיחות’ - דברי תורה מודפסים - מהרבי, אותם יקרנו ושינו בעל פה. העתקנו אותן למחברות ולמדנו מהן בכל יום חמישי בלילה. זה נתן לנו כוח”.

”איך עשינו?”, אמר ר’ מוטל, ”גדלנו בצל אריות. חסידים בעלי קומה באמת, שלמדו בישיבת ‘תומכי תמימים’ המפורסמת בעיירה ליובאוויטש, אצל רבי שלום-דובער (הרש"ב) ובנו רבי יוסף יצחק (הרי"צ) שניאורסון. אלו היו חסידים שנהגו להתפלל במשך שעות ארוכות, ללמוד תורה בכל רגע פנוי והיו בקיאים בתורת החסידות. הם היו האור שלנו. בצילם גדלנו, אצלם התחנכנו. כמותם שאפנו להיות. זה החזיק אותנו, זה מחזיק אותנו. לאורך ימים ושנים טובות”.

היציאה הגדולה בראשית שנות ה-70 של המאה הקודמת, הביאה את כל החסידים היקרים האלו הישר לנחלת הר חב"ד, ובשכונה זו גדלתי ועל אנשיה שמעתי

הכול חינכו את הילדים להמשיך בדרך אבותיהם דווקא, דרך התורה והמצווה. כיצד קיימו את מצוות טהרת המשפחה ומרדו בזרוע הרשע של השלטון. רבות מהנשים היו פעילות של ממש במחתרת החסידית. היו מהן גיבורות שנתפסו, ואף הייתה אישה מיוחדת שנהרגה בעוון זה, מומע שרה היה כינויה, 'ודדה שרה'. הרוסים הרגו את בעלה בעוון שמירת תורה ומצוות, ואותה הרגו כמה שנים לאחר מכן. בנה ובתה, שגדלו כיתומים מאב ואם והקימו משפחות לתפארת, התגוררו אף הם בשכונת נחלת הר חב"ד בשנות ילדותם.

חשבתי שאני מכיר את החסידים, אבל בקיץ האחרון לא הבנתי עד כמה אני לא מכיר.

”איך עשיתם את זה?”

כבר מעל עשור שיש לי זכות לנהל מסגרת של ישיבה לנערי חב"ד בחופשת הקיץ. בשנה האחרונה הזמנו שלושה מחסידי נחלת הר חב"ד כדי לחלוק עם התלמידים זיכרונות מהשנים ההן ברוסיה. פתחתי את דברי ואמרתי שאני מתכבד להזמין לפאנל שלושה חסידים ששמרו תורה במסירות נפש ברוסיה. מיד, השלושה מחו בתוקף על דברי.

”זה לא נכון. אנחנו לא אוהבים את המילים מסירות נפש.

ר' משה, ארוך הזקן, שהקים חבורת מחתרת של נערים שומרי מצוות בשם חמ"ה (במרכז השכונה מתנוסס בניין גדולה הנושא את השם זה ומרכז את פעילותם) ויסד רשת תלמודי תורה לילדים בבוכרה. ר' שלום בער, ששמר שבת במסירות נפש והקים בית כנסת לעולי רוסיה שיצאו בעליה של שנות התשעים.

ר' יענקל, יהודי תלמיד חכם עצום, שבביתו היה בית כנסת, ישיבת תומכי תמימים ומקום מפגש להתוועדויות חסידים. הוא עצמו היה ראש ישיבה, ונהג ללמוד תורה שעות רבות ברצף. זכינו לגור באותו הבניין עמו.

ר' זלמן מרדכי, שהיה אף הוא שכן בבניין שלנו, ושבמלחמת העולם השנייה גויס לצבא האדום, אך כל שנות המלחמה שמר על כשרות ועל תפילות מדי יום ביום במסירות נפש.

ר' זלמן לייב, שאף הוא התגורר בשבתות אצל בתו בבניין שלנו, והיה תלמיד חכם עצום ומורה תורה לרבים. על אף היותו קטוע רגל, מפגז שנורה אליו במלחמת העולם השנייה, הקפיד ללכת למקווה ולבית הכנסת על קביו.

ר' זלמן ואחיו, שבביתם בטשקנט פעל בית כנסת סודי.

ר' אליהו הגבאי וסופר הסת"ם. ר' משה ור' צבי שזכו לגדול באורו של רבי לוי יצחק שניאורסון, אביו של הרבי. ועוד ועוד חסידים רבים, דמויות הוד. ובמרכז השכונה, ניצב בית כנסת לעולי רוסיה, ואת היכל ארון הקודש עיטר סביב גלעד עם עשרות שמות של חסידים שלא עלו ארצה, הם נרצחו על ידי הבולשת הרוסית בעוון שמירת תורה ומצוות ורבים מהם מקום גבורתם לא נודע.

מטבע הדברים, היכרותי התמקדה בחסידים הגברים, שאותם פגשתי בבית הכנסת. אך לא פחות מכך גדול היה חלקן של נשות החסידים. אני זוכר שפעם אמי אירחה בבית הספר שבניהולה את מרת דינה זכרה לברכה, שסיפרה על חיים הרואיים ומלאי הוד, כיצד שמרו שבת למרות שהחוק חייב לשלוח את הילדים לבית-הספר בשבת. כל שבת - להשתמט מבית-הספר בעזרת 'סיפור' אחר. כיצד גידלו לבד את הילדים, כשבעליהן נרקבו בכלא שנים ארוכות, והן נחשבו למצורעות בעיני החברה הרוסית עקב כך. ואיך למרות

הרבי 'השאייר' אותי בנחלה

הוא הגיע מבני ברק, חשב לעזוב לכפר חב"ד, אבל שאלה אחת קצרה מהרבי בעיצומה של ההתוועדות הראשונה שינתה את הכל. הרב מיכאל מישולובין, המשפיע של 'נחל'ה' חוזר לימי הבראשית ומגלה מה ההבדל בין נחלה של אז לנחלה של היום

התפללו שם יחד. זאת אומרת, כשהם גמרו את התפילה, בשעה עשר, אנחנו התחלנו. "אם היינו צריכים לנסוע לכפר חב"ד או לתל אביב, היינו צריכים לקחת את קו 301. היינו הולכים רגלית עד למרכז הרחוק, ליד הדואר, והאוטובוס היה נוסע עד הכביש הגדול של אשקלון."

השאלה של הנוקבת של הרבי

באלול תשכ"ט נסע הרב מישולובין לרבי. הוא הגיע ביום ג' דסליחות. באותו יום התקיימה בערב התוועדות של הרבי. בבוקר אותו היום הרבי ראה אותו הולך ליד 770 והסתכל עליו ארוכות. בערב, בהתוועדות, שאל הרבי אם יש מישהו מנחלת הר חב"ד. הרב מישולובין ועוד תושב נחל'ה ענו שכן.

"עמדתי מול הרבי", משחזר הרב מישולובין את הרגעים מול פני הקודש, "מיד הבינו שאני חדש, ורמזו לי ללכת לרבי כי אני מנחלה והרי הרבי קרא לנו. ניגשתי. כשאני מול הרבי ממש, שאל אותי הרבי: 'מנחלת הר חב"ד?' והחווה בידו הקדושה לכיווני. הנהנתי בראשי שכן. הרבי הוסיף ושאל אותי: 'בהתייבות?'

שליט"א, הרב אלתר הבר ועוד. אני הייתי בין העשרה האנשים הראשונים שהקימו את נחל'ה. לפני היו כאן כמה אברכים צעירים. לידי גר, דלת מול דלת, הרב אלחנן יעקובוביץ ע"ה, ובתחילה, עוד לפני שאשתי והילדים הגיעו לבית כאן, הייתי אוכל אצלו."

הרב מישולובין מוסיף בחיוך קל: "הציעו לי לעבוד בחנות בשר ולכתוב אצל הממונים שאני קצב במקצועי". הוא מתאר את ימי הקדם של נחל'ה: "לא הייתה כאן מכולת או תחבורה נאותה. באחד הבתים שכן התגורר יהודי ספרדי היה חנות ובה מכרו מצרכים נחוצים. גם קופת חולים הייתה בתחילה בדירה של מישהו. בית הכנסת היה יחד במקום אחד יחד עם הגרוזינים והספרדים (איפה שהם כיום).

"כשבאתי כבר גרו כאן הרב ירוסלבסקי שליט"א, הרב אלתר הבר ועוד. אני הייתי בין העשרה האנשים הראשונים שהקימו את נחל'ה"

לרב מיכאל מישולובין, המשפיע שבלעדיו נחלה לא הייתה נראית אותו דבר, הייתה בכלל מחשבה בראשית ימיו בארץ, לאחר שנמלט מאחורי מסך הברזל, להתיישב בבני ברק. "שם גרו ההורים של אשתי", הוא מספר בראיון מיוחד, לרגל חמישים ושלוש שנה לייסוד השכונה בידי הרבי.

"בימים הראשונים, מיד אחרי הגעתנו, הגיע הרב אפרים וולף ע"ה לביתנו בבני ברק ואמר לנו: חשבתם 'לאכול מפרייה ולשבוע מטובה?', והיינו חשבתם להישאר בארץ וליהנות בלי לצאת לשליחות? היה ברור שהוא צודק והחלטנו לצאת לנחלה. באותה תקופה מי שניהל את השיחות מול הממשלה בנוגע לנחלה ופיקד על ההתייבות בשכונה מטעם הרבי היה הרב בנימין גורודצקי."

את חג הפסח עשה הרב מישולובין בבני ברק ואחרי תקופה הגיע לנחל'ה. "ר' יצחק ליס היה הממונה מהסוכנות לחלק את הדירות. הוא רצה לתת לי דירה בקומה השנייה, בהתאם למספר הילדים שהיו לי. אחרי דין ודברים קיבלתי את הדירה בקומה הראשונה, בא אני מתגורר עד היום. "כשבאתי כבר גרו כאן הרב ירוסלבסקי

צילום: מיכאל גומן

בעבור הרב מישולובין זו לא הייתה 'סתם' עוד שאלה. המשפיע מספר שהוא חשב באותה תקופה על מעבר לכפר חב"ד מפאת התחבורה הקשה בקריית מלאכי. "השאלה הזו של הרבי, אם התיישבתי", הוא אומר, "הייתה בשבילי תשובה שאני צריך להישאר בנחלה".

הרב מישולובין הצעיר עמד מול הרבי והשיב שכן. "הרבי נתן לי לחיים ומזונות ועוד פעם לחיים, ואחר כך נתן לי בקבוק משקה שאחלק לכל היהודים שיושבים בהתועדות, כשהרבי אומר לי 'זאל זיין המשפיע'."

חגיגת יום הולדת

הרב מישולובין זוכר את 'שבת זכור' הראשונה בנחלה. "תקופה אחרי שהגענו לכאן הגיעו כמה אברכים מכפר חב"ד לחזק אותנו. באותה שבת, שבת 'זכור', עשינו קידוש גדול והתועדנו. מאז, שבת זו הפכה ליום ההולדת של נחלה".

ואיך מונית לתפקיד המשפיע?

"בשנת תשל"ז הורה הרבי שבכל מקום יהיה משפיע. ב'ועד' השכונה חשבו שכיוון שהרבי אמר לי 'זאל זיין המשפיע', מתאים שאני אהיה המשפיע.

"בהיותי ביחידות שאלתי את הרבי מה הרבי מתכוון, כיוון שהיה יהודי שהציע לעסוק באיזה עסק בגשמיות ושאלתי את הרבי מה עלי לעשות, הרבי ענה לי: 'בשבילו (היהודי שהציע את העסק, א"ט) זה טוב אבל לא בשבילי'. לי הורה הרבי להתעסק בעניינים רוחניים".

נחלה של פעם והיום

נחלה בשנת תשכ"ט ובשנת תשפ"ב, מה השתנה?

מחייך. "ברוך השם, התרבו התושבים. כל בתי הכנסיות, התלמוד תורה ומקווה בתוך הנחלה. הרי הרבי רצה שבנחלה יהיה גם גשמיות טובה. הרבי אמר לי ביחידות: 'שיהיה מרכז רוחני לכל הסביבה ובנחלת הר חב"ד גם הגשמיות זה גם נוגע לרוחניות'. ב"ה, יש לנו כאן כולל אברכים, רבנים ושלוחים.

"יהודים באים לא רק להתפלל בבית כנסת חב"ד אלא גם להתקרב. אומרים תהילים ולומדים תנאי ובאים להתועדות. מרכז לענייני קדושה.

מישולובין את הצמיחה של השכונה בסיפוק רב.

מה המשפיע מאחל לתושבים לרגל יום ההולדת ג'ן שנים לנחלה?

"שהקב"ה ייתן שכולם יהיו מרוצים ובריאים. שיהיה לכולם רווח בפרנסה. שנמשיך באהבת ישראל ללא קנאה ושיהיה לנו נחת מהילדים ובהרחבה. וכברכת הרבי: על יסודי התורה והמצווה בברכה והצלחה

"ושכולנו נדע שאנחנו גרים בנחלה אחת, עם שליחות אחת, וכל פעולה טובה מקרבת את הגאולה. מאחל פורים שמח וחג פסח כשר ושמח ושנזכה לגאולה האמתית".

"ויש גם אוטובוס שנכנס לנחלה עצמה, שזה גם הקלה מאוד גדולה", חותם הרב

הרב מישולובין זוכר את 'שבת זכור' הראשונה בנחלה. "תקופה אחרי שהגענו לכאן הגיעו כמה אברכים מכפר חב"ד לחזק אותנו. באותה שבת, שבת 'זכור', עשינו קידוש גדול והתועדנו. מאז, שבת זו הפכה ליום ההולדת של נחלה."

נחל"ה של הרבי

בלי מיצרים

בשבת לכור, השבת הקרובה
נחל"ה של הרבי חוגגת ג"ן שני להקמתה

כיום ב"ה קהילת נחל"ה התרחבה, וכדי שגם אתם תהיו מעודכנים, מחוברים ונחלאיים

נרשמתי?

עכשיו אנחנו יכולים להגיע אליכם בקלות < מתנה לכבוד יום הולדת של נחל"ה בדרך אליכם!

הצטרפו

נעת לפרוייקט הרישו לקהילת נחלת הר חב"ד מוסדותיה וארגוניה < בלינק המצורף

במתנה נמצאת מדבקה לחיבת הדואר חפשי והזבזבו אותה! שתהיו מעודכנים, מחוברים ונחלאיים

מזל טוב
נחל"ה של הרבי

נחל"ה של הרבי

בני מיצרים

וועד נחלת הר חב"ד

מיסודו ובנשיאותו של נ"ק אדמו"ר מליובאוויטש נשיא דורנו

לארוז לכם קצת נחל'ה במזווה? במזווה?

דרך עיניהם של שלושה אחים ואחות אחת, כלומר וגיס אחד, אנחנו חוזרים אחורה בזמן וכותבים ספר שכולו זיכרונות חסידיים ואווירה אותנטית מליובאוויטש של פעם. האחדות והמשפחתיות שעדיין מאפיינות את נחלת הר חב"ד על-אף שמזמן גדלה ונטעה יתד בכל פינה בעיר הקטנה, באים לידי ביטוי בסיפורים קטנים, זיכרונות גדולים ואנקדוטות שמסבירות כיצד זה גידלה שכונה חסידית קטנה בעיירה דרומית רחוקה, כמות כה גדולה של שלוחים, רבנים, מחנכים ור"מים

בואו להתהלך בג"ן • חיים גיל

לעצמה. הערה שנייה - נשוב ונדגיש את הברור מאליו. מספר השלוחים שגדול בחממה החסידית שבדרום השפלה גדול מאוד. בחרנו בארבעת בני משפחת זקלס כמדגם מייצג בלבד ועוד משהו שרבים בציבור החב"די שאינם מתגוררים בנחל'ה ואין להם בה קרובי משפחה, אינם יודעים ורבים בציבור החב"די שכן מתגוררים בנחל'ה או שיש להם קרובי משפחה בה, מקבלים כדבר מובן מאליו ולא היא.

נחלת הר חב"ד של היום היא נחלה בלי מצרים כפשוטו. כבר לפני שנים התפשטה צפונה (לרחוב ויצמן והלאה, לרחוב המ"ג וכן הלאה) ונגבה (לאדמות גיבשטיין ונחלת מנחם), ימה (ממול בניני השיכון הישנים) וקדמה (ז'בוטינסקי והלאה). וכל התרחבויות אלו היו קדימון בלבד למתרחש בשנים האחרונות בהן הולך וגדל מספרם של אנ"ש חסידי חב"ד בקריית מלאכי בטור גיאומטרי והם מתפשטים לכל

את נחלת הר חב"ד מעת היותה ועד היום הזה למעלה מחמישים ושלוש שנים, היא זו שמאפשרת את קיומה של חממה ייחודית כמותה תתקשו למצוא בכל שאר ריכוזי אנ"ש בארה"ק והעולם כולו. על החממה הזאת יעידו אותם ארבעה שלוחים בני משפחה אחת - משפחת זקלס.

לפני שנמשיך שתי הערות: הערה ראשונה - אמנם כתבנו ארבעה שלוחים אך בנידון דידן מדובר בשלושה שלוחים ושליחה אחת. כולם, כאמור בני משפחת זקלס שגם היא קובעת ברכה

אין ספק שנחל'ה היא חממה רוחנית מעולה לגדול בה ולספוג את הערכים החב"דיים. המילה נחל'ה מעלה בי זיכרונות של דמויות חסידיות נעלות שהשפיעו עלי מאוד

ג"ן שנים לנחל'ה הן גם הזדמנות להעיף מבט בעצים המפוארים שגדלו בגן הזה. עצים שנשתלו על ידי הרבי נשיא דורנו במקומות אחרים, מהם מרוחקים וקרים, והפיצו את הרוח החסידית המיוחדת של הנחל'ה באותם מקומות אליהם נשלחו. היום שישנם עשרות "עצים" כאלה בכל רחבי הארץ והעולם ויש שיאמרו מאות, בחרנו להתמקד בארבעה בני משפחה אחת ולראות בהם משום אות, מופת ודוגמה לכל העצים האחרים.

בוודאי כבר הבנתם שבמילה "עצים" אנו מתכוונים לשלוחים שגדלו בנחל'ה של הרבי ונשתלו על-ידי הרבי כל אחד במקום שליחותו הוא. ברור עוד שהשימוש בלשון זכר נעשה מטעמי נוחות בלבד וכל האמור בכתבה זו כוחו יפה הן בלשון זכר והן בלשון נקבה שכן השלוחים והשלוחות שצמחו בנחל'ה, צמחו באותו גן גם אם הלכו לגנים נפרדים ולמדו בבתי ספר נפרדים וכן על זו הדרך.

האווירה החסידית האותנטית שמלווה

עבר מבלי שהגידול בכמות יפגע באיכות אלא אדרבה, הרוח החסידית הייחודית של הנחלה הולכת ומתרחבת בעיר ומחוצה לה עד לחוצה שאין חוצה ממנו, מקומות השליחות בארצות הגויים כפי שיציגו זאת השלוחים למשפחת זקלס בשורות הבאות.

לקחנו את נחלה לסיביר

איתנו השליח הרב שניאור זלמן (זלמן) זקלס, השליח והרב הראשי לנובוסיבירסק רוסיה; השליח הרב מנחם מענדל (מענדי) זקלס, השליח בעיר ובמחוז בריאנסק ואחד המוהלים העסוקים במדינות חבר העמים לשעבר; השליח הרב פנחס (פיני) זקלס, השליח הראשי לקרואטיה ורבה הראשי של הבירה זגראב; והשליחה מרת חנה (חני) גורליק, המיוצגת בכתבה זו על ידי בעלה, הרב יצחק (איציק) גורליק, השליח והרב הראשי לקאזאן, בירת הרפובליקה הטטארית, טטרסטן השוכנת במרכז רוסיה. שלושת האחים, הגיס והאחות, נולדו, גדלו וצמחו בנחלה וכולם ללא יוצא מן הכלל ממחישים את האווירה החסידית הייחודית של המקום המיוחד הזה. אמנם כתבנו את שמותיהם הרשמיים, אך בסוגריים כתבנו את שמם הבלתי רשמי, שמם כפי שהם נקראים בקרב תושבי הנחלה וכך גם נקרא להם עד סוף הכתבה. רשות הדיבור לשליח בנובוסיבירסק, הרב זלמן זקלס: קוראים לי שניאור זלמן זקלס ואני שליח בעיר נובוסיבירסק שברוסיה כבר עשרים ואחת שנים! נובוסיבירסק היא העיר השלישית בחשיבותה ברוסיה ומשמשת כעיר הבירה של סיביר. היא שוכנת על גדות הנהר אוב שחוצה את סיביר מזרחה לצפון. בעיר גרים שני מיליון תושבים ומהם 20 אלף יהודים. ברוך ה' זכינו ובנינו פה את מוסדות הקהילה שכוללים בית כנסת, מרכז קהילתי ובית ספר יהודי שמשפיעים על כל יהודי העיר מבלי הבט על מצבם ומעמדם.

אין ספק שנחלה היא חממה רוחנית מעולה לגדול בה ולספוג את הערכים החב"דיים. המילה נחלה מעלה בי זיכרונות של דמויות חסידיות נעלות שהשפיעו עלי מאוד. כמו לדוגמה דודי היקר שיחי' ר' מרדכי גורודצקי שהיה יושב ראש הוועד של נחלה במשך למעלה מארבעים שנה. הוא היה שכן שלנו כחמש־עשרה שנה.

כפשוטו.

הדוגמה האישית שראינו אצל הורי שיחיו, דוגמה של בית פתוח להכנסת אורחים בלב שמח, ופעילות יום יומית בגמילות חסדים עם יוצאי חבר העמים השפיעו עלי המון. למדתי מהם שלא רק בנובוסיבירסק אפשר להיות שליח,

כמו כן חקוקים בזיכרוני השכנים שלנו מהבניין הסמוך, ר' מוט'ל קוזלינר עליו השלום והרב לוי פרסמן עליהם השלום, ועוד רבים אחרים. אך מה שבעיקר עולה בזיכרוני מהנחלה ומה שלמעשה השפיע עלי יותר מכל לצאת לשליחות זה בית הוריי שהיה בית חב"ד ובית של שליחות

גם בנחל'ה אפשר לחיות ולהיות מונח בשליחות מבוקר עד בוקר. אני זוכר שהגיעה משפחה מחבר העמים לקריית מלאכי והם התארחו אצלנו בשבתות. אבא שלי ביקש ממני ללכת כל יום שישי להניח לאב המשפחה תפילין בביתו. ברוך ה' שכעבור זמן חזר אותו יהודי בתשובה ונהיה חב"דניק לכל דבר.

עוד אני זוכר מהנחל'ה שבמשך שנתיים אחרי הבר-מצווה שלי הייתי הולך לקרוא בתורה בבית הכנסת של הרב פוטרמן שהיה אז ליד בית הקברות של קריית מלאכי. אני נזכר בעוד ועוד דברים. כשהייתי בן חמש עשרה, בשנת תש"ן, אימא שלי שתחי ארגנה סדר פסח ל-150 עולים שהגיעו ממה שהיה אז ברית המועצות לשעבר. הסדר התקיים באחד המושבים הסמוכים ואני, יחד עם מתורגמן, ערכתי להם את הסדר מתחילתו ועד סופו.

כשמדברים על נחל'ה של שנות הילדות, אי אפשר לשכוח את התכונה הרבה וההתרגשות שהייתה מנת חלקנו בכל שנה אחרי תשרי, כשהצלם פריידן עליו השלום היה מגיע עם המסרטה שלו ומקרין את הסרטים שצילם על הרב. בית הכנסת היה מלא מפה לפה בכל פעם כזאת ואפילו שהכרטיסים עלו כסף, לא היה מי שהרשה לעצמו להחמיץ דבר כזה. אפרופו תשרי, לא אשכח לעולם את ה"קול"ע" של החסיד ר' מוישה נעסילעוויטש על הבימה של ספר התורה. לא אשכח את הקסקט ואת הזקן הלבן הבוהק שהיו עושים סיבוב מלא על הבימה כחלק מהשמחה של שמחת תורה. זו הנחל'ה שלי. זה חלק קטן מהזיכרונות שלי.

הדברים שאפיינו את נחל'ה בילדותי היו המשפחתיות - כולם מכירים את כולם, ההרמוניה והכבוד שהיו וישנם בין הקהילות השונות בנחל'ה בין אם אלה יהודים מעולי בוכרה ובין אם אלה יהודים מעולי גרזיה. הרמוניה שהוסיפה חן לצביון של נחלה. האחדות המשפחתית בלטה בעיקר באירועי החגים. כמו לדוגמה חטיבת העצים להדלקה המרכזית של המדורה בל"ג בעומר, הכפרות ההמוניות לפנות בוקר של עריו"כ ועוד. אלו חוויות ילדות שחקוקות בי ומלוות אותי בשליחותי בסיבי.

גם התהלוכות בשבועות ובשביעי של פסח התאפיינו במשפחתיות כשכל תושבי

נחל'ה היו באים לבית הכנסת לאכול יחד את סעודת משיח ואחריה היו כולם יוצאים כאיש אחד בלב אחד לתהלוכה לשכונות שבקרית מלאכי. כל הפעולות והחוויות הללו נטעו בנו את התחושה העילאית של שליחות ואת רוממות הנפש שיש ליהודי כאשר הוא משפיע על יהודים אחרים בשליחות הרב.

אי אפשר בלי ליפא

נעבור לשליח בקרואטיה שמתגורר בבירה זאגרב, הרב פיני זקלס: שמי פיני זקלס ואני שליח בקרואטיה כמעט שמונה עשרה שנה. אנחנו אמנם גרים בבירה זאגרב אך פעילים בכל המדינה כולה. בעיר עצמה, בזאגרב, יש כ-5,000 יהודים. יש אצלנו בעיר בית חב"ד גדול שכולל מקווה טהרה, בית כנסת, גן ילדים ואנחנו כמובן, כמו ששלוחים עושים, עסוקים על העת בפעולות קירוב יהודים לאביהם שבשמיים ומפעילים הרבה שיעורי תורה, כולל תורה ועוד. בזאגרב יש כ-250 סטודנטים ישראלים שלומדים רפואה וזו נישה נוספת לפעילות הפצת המעיינות וזה כמובן מבלי להתייחס לכמות הגדולה של תיירים יהודיים שמגיעה לקרואטיה מכל העולם. אנחנו מספקים ארוחות כשרות לכל המטיילים בקרואטיה.

כמובן שהנחל'ה היא המקום לגדול בו. יש לי הרבה זיכרונות חסידיים מהנחל'ה. כך למשל שהיו מביאים את הרב ראובן דונין עליו השלום להתוועד בהזדמנויות שונות. כילד, ההתוועדויות שלו הותירו בי רושם עז. אני זוכר דמויות של יהודים חסידיים מעולי רוסיה שנחרתו בזיכרוני. אני נזכר עכשיו בגל העלייה הגדול של שנות הנו"נים כשאימא שלי יחד עם גב' גיסייה פרידלנד היו מארגנות פעולות גדולות לעולי רוסיה והרב מאיר וורזוב עליו השלום היה מדבר איתם ומספר

**הדברים שאפיינו את נחל'ה
בילדותי היו המשפחתיות
- כולם מכירים את כולם,
ההרמוניה והכבוד שהיו וישנם
בין הקהילות השונות בנחל'ה,
הוסיפה חן לצביון של נחלה.**

להם סיפורים יהודיים כשלאחר מכן רוב המשתתפים היו מפשילים שרוולים ור' מאיר והרב יוסק'ה פרידמן והרב משה קליין היו מניחים להם תפילין ומסבירים להם על אידישקייט.

אי אפשר בלי להזכיר את הפארבריינגען של שבת בצהרים בנחל'ה. אי אפשר בלי להזכיר את הרב בומי (הגה"ח ר' אברהם מענדל פרידלנד. ח"ג), דמות מיוחדת של חסיד בכל הווייתו שלימד אותנו לשים פס על העולם. כמובן שביין שאר הזיכרונות יש את הפעמים הרבות שיצאנו למבצעים במחנות צבא תחת צא"ח בניהולו של הרב ליפא (קורצווייל, יאריק ה' ימיו ושנותיו ויוסיף לו בריאות. ח"ג) ועוד הרבה מאוד זיכרונות חסידיים חמים.

אז בני כמה אתם?

ועתה אנו עם הרב מענדי זקלס, מהמוהלים המובילים והראשיים ברוסיה והשליח הראשי במחוז ובעיר בריאנסק: קוראים לי מנחם מענדל זקלס ואני שליח מזה טו"ב (17) שנים בעיר ובמחוז בריאנסק שברוסיה, משמש גם כמוהל ראשי ברוסיה. בבריאנסק מתגוררים כ-7,000 יהודים. במשך השנים הקמנו כאן מוסדות יהודיים כמו גן ילדים, בית ספר, מקווה טהרה ובית כנסת. הזיכרון הכי חזק שיש לי מהנחל'ה הוא אולם בית הכנסת המרכזי כשהוא עמוס מתפללים ובהם דמויות חסידיות, אודים מוצלים "מהמדינה ההיא" שפיארו את כותלי בית הכנסת. ביניהם היה הרה"ח ר' שלום אליהו וילינקין שהיה עומד בקביעות בסמיכות לבמה; היה את "הקדיש" של הרה"ח ר' משה ניסלביץ; "מבטו החייכני" של הרה"ח ר' זלמן קליין ובשנים מאוחרות יותר החסיד ציור פניו השמחות של ר' אברהם גנין.

בנחלה היו ועוד ישנן דמויות שאין דומה להן באף מקום אחר בעולם. קחו למשל את הרה"ח ר' שלום בער גורליק. לא ראיתי בחיי אדם עם אהבת ישראל כזו. את אותה מסירות לאחרים הוא גם תבע מאחרים כי היה לו פשוט וברור שזו הנורמה. או הרה"ח ר' מוט'ל קוזלינר ש"העולם" לא תפס אצלו מקום כלל. כל מה שהוא ראה לנגד עיניו היה את השליחות שלו - החזקת הישיבה ומשימות נוספות שנוגעות לצורכי ציבור. כמובן שייבדל לחיים טובים וארוכים

הרה"ח ר' אברהם בומי פרידלנד שיחי', חסיד בעל שיעור קומה שמסור ונתון לצורכי הציבור מבלי הבט על היותו גאון עצום בנגלה ובחסידות ועם זאת בעל ענווה וביטול גמור. ב"נחלה" שאנחנו גדלנו בה הייתה אווירה חסידית חמה, הייתי אומר אפילו משפחתית משהו. אין פלא שמתוכה יצאו עשרות רבנים ושלוחים לכל רחבי העולם.

כשמקשיבים לזיכרונותיהם של שלוש האחים השלוחים אפשר לזהות די בקלות את פערי הגיל ביניהם. תקראו שוב את הזיכרונות כדי לבחון בני כמה אתם...

פרק חדש בחייה התורניים

ומכאן לגיס, השליח הראשי ורבה של קאזן ומי שמייצג את רעייתו, השליחה מרת חני גורליק; קוראים לי נחום יצחק (איציק) גורליק. זה לנו חצי יובל שנים בעיר שליחותנו, ונחלה, דמויותיה וערכיה תופסים כמובן מקום מרכזי מאוד בחיינו. קשה לי לצמצם לכמה משפטים אתה כל מה שנחלה עברנו אז אציין כמה חוויות שעולות בזיכרוני.

חוויה מרכזית מתקופת לימודנו בחיידר הייתה יסוד צבאות ה' בתחילת שנות הממדים. החיידר היה ממש מפקדה של צבא ה'. פנקסי החייל, הדרגות שכולנו רצינו לעלות בהם מעלה מעלה. סמל צבאות השם והנרתיק בו הכניסו את תעודת החייל. כל זה ריתק והלהיב אותנו. אני זוכר שהזמינו צייר מיוחד שעיטר את קירות החיידר בדמויותיהם של חיילי צבאות השם במדים ובסמל ענק של הצבא. אנחנו הילדים היינו משחקים בשעות אחר הצהריים והמשחקים היו סביב צבא ודרגות.

בחיידר של הנחלה היה עוד אירוע מאוד מרכזי שתפס את תשומת לבנו במאוד והוא הפרס השנתי "פרס יוסף יצחק" על שם בן דודי הילד התמים המצטיין יוסף יצחק עליו השלום גורליק. אבדל לחיים טובים וארוכים. הייתי בן שמונה כשהוא נפטר וההנצחה הזו על שמו נחקקה בכל ילד ותושב בנחלת הר חב"ד. אירוע הענקת הפרס היה אירוע חגיגי ומרגש מאוד. הפרס המיוחד "עט שעון" וסידור עם כריכה וכיתוב של הכורך ר' צבי מליבסקי עליו השלום היו יקרים וסמליים מאוד

כשמדברים על נחלה של שנות הילדות, אי אפשר לשכוח את התכונה הרבה וההתרגשות שהייתה מנת חלקנו בכל שנה אחרי תשרי, כשהצלם פרידין עליו השלום היה מגיע ומקרין את הסרטים שצילם על הרבי. בית הכנסת היה מלא מפה לפה בכל פעם כזאת, לא היה מי שהרשה לעצמו להחמיץ דבר כזה

למי שזכה בהם.

זיכרון נוסף ועוצמתי נעוץ ב"חגיגות" חג הגאולה י"ב תמוז שהיו מאוד מיוחדות. בדרך כלל היה זה מלווה במבצעי לימוד רשימת המאסר והחגיגה עצמה בה השתתפו בה זקני החסידים תושבי השכונה שזכרו בעצמם את מאורעות המאסר והגאולה מהימים בהם היו עדיין ברוסיה, הייתה חגיגה שמחה ומאוד מרגשת. אה, אם כבר נזכרתי בחגיגות והתרגשות, אז אני רוצה לספר שהייתה תקופה בה בכל חודש התקיימה הגרלה בין התושבים לנסיעה לרבי. כשנודע שמו של הזוכה היו כולם רצים לביתו בשמחה וריקודים, רוקדים איתנו, שמחים ומתרגשים.

לכל הילדים בגילי בוודאי זכור שהשווער שלי שיחי', ר' יוסף (יוסי) זקלס, היה אוסף אותנו לאמירת פסוקים מיד אחרי קבלת שבת ומחלק לנו ממתקים. כשהשווער של השווער, הרה"ח ר' מוישה וישצקי עליו השלום, נפטר ובני המשפחה "הרימו" מבצע לימוד י"ב פרקי תניא על-פה. היינו מגיעים להיבחן אצל אבא של אשתי ובזכות זה למדתי את שנים עשר הפרקים הראשונים בתניא בעל-פה. המבצע הזה הסתיים בטקס חגיגי בחיידר אידיש בכפר חב"ד בניהול ייבדל לחיים טובים וארוכים בנו, דודנו הרה"ח ר' בנציון וישצקי שיחי'. שאמשיך בזיכרונות? אני זוכר כמובן את התפילות בבית הכנסת המרכזי עם בעלי התפילה והקריאה המיוחדים בראשות הרב שליט"א. את בני הקהילה הגרוזינית שסיימו את תפילתם מוקדם יותר והיו מגיעים לנשק את ידו של הרב בברכת

גוט שבת. את השיעורים והחברותות של החסידים בלימוד החסידות לפני התפילה כשחלקם סיפרו לנו שהם לומדים בחברותא עוד מהימים שהיו ברוסיה, במחתרת. כל האווירה הזאת והסיפורים האלה השאירו עלינו חותם עמוק ומעוררים אצלנו געגועים עזים.

זיכרון נוסף שהרבה מאוד מבני גילי יתחברו אליו הוא הבר-מצוות. באותן שנים כל חגיגות הבר-מצווה נערכו באולם בית הכנסת הגדול. מה שהשווה לאירוע אופי קהילתי. כל בר-מצווה של אותן שנים הייתה אירוע של הקהילה. בפרט שהמנחה היה באופן קבוע יו"ר צא"ח הרה"ח ר' ליפא קורצוויל שיחי' שבהתלהבות כזו בדיוק היה מפקד על המבצעים בעיקר בבסיסי הצבא. כולם זוכרים את קולו בנגנו את ניגון ההכנה למאמר.

מאורע מיוחד שאפשר לומר ששינה את פני הקהילה הייתה הגעתו של הגאון החסיד ר' מענדל וועכטר לשכונה אחרי כל מה שעבר עליו מאז שהחל להתקרב לליובאוויטש. האירועים הקשים שעברו עליו הסעירו את כל חב"ד דאז ומובן שהגעתו לנחלה כשהוא עדיין תלוש זקן - וניכר כי הדבר נעשה לו בפעולה אלימה - עשתה עליו רושם עז. כמעט מיד בבואו יסד שיעורים כלליים לכל תושבי השכונה מה שללא ספק שינה את פניה. השיעורים שלו איחדו את כל סוגי התושבים שישבו מרותקים לדמותו והסבריו. יכלנו לראות בשיעוריו את זקני החסידים מרוסיה לצד חסידים צעירים שאך לא מזמן התקרבו לחסידות. אפשר לומר ללא ספק שלזכותו נזקפת פתיחת פרק חדש בחייה התורניים של נחלה.

יש עוד כליך הרבה מה לומר ולא נגעתי עדיין כלל בקצה קצהו של מה שיש לומר וללמוד מהנחלה. מה שבטוח הוא שנחלה הייתה ועודנה עיירה חסידית עברונו. כור היתוך שעיצב אותנו כחסידים ומקושרים לרבי. בכל הפעולות שאנחנו עושים בשליחות ובבניית ביתנו וקהילתנו ניתן לחוש בניחוח חזק של נחלה עיירת מולדתנו. מזל-טוב גדול לך נחלה, וברכות עד בלי די לתושבייך היקרים.

ולא נראה שיש עוד מה להוסיף על המילים הללו. מה אתם חושבים, ניפגש שוב בעז"ה בלי נדר כשנחגוג שבעים לשכונה החסידית והמיוחדת הזו?

התוועדות יום הולדת

לנחליה של הרבי

מלווה מלכה עולמי

כל משפחת נחליה
בלי מיצרים

אנחלה, אהארל ופאלאס

מוצאי שבת פרשת זכור

ט' אדר ב'

בשעה 21:00

השידור יועבר בשידור חי ב ובאתר **COL**
קישור לזום ישלח בסמיכות בתפוצת הועד
ובקבוצות ארגוני הנשים הרישמיות.

ועד נחלת הר חב"ד

מסודר ובשיתוף של כיכר אדמירי מליבאוויטש ששיא דורנו

